

## Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2019–2023

Vabariigi Valitsuse 30. mai 2019. a korraldus nr 130 "Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2019–2023" kinnitamine"  
Lisa (muudetud sõnastuses)

Vabariigi Valitsuse üldesmärgid ja valitsusliidu aluspõhimõtted	Ülesanne	Vastutaja	Kaasvastutaja	Otsuse langetamise tasand	Tähtaeg
<b>Vabariigi Valitsuse üldesmärgid</b>	<b>Üldesmärkide saavutamise näitajad</b>			<b>Algtase</b>	<b>Sihttase aastaks 2023</b>
<b>Peresõbralik Eesti</b>	Summaarne sündimuskordaja			1,59	1,67
	Laste absoluutse vaesuse määr			3,2%	3,1%
<b>Sidus ühiskond</b>	Suhtelise vaesuse vähendamine			22,6%	15%
	Absoluutse vaesuse vähendamine			3,4%	2,8%
<b>Teadmistepõhine majandus</b>	Tootlikkus hõivatud kohta suhtena EL keskmisest (tunnipõhine)			74,70%	80%
	Tööhõives osalemine (20–64 a)			79,2	79,5
<b>Tõhus valitsemine</b>	Valitsussektori töötajate osakaal tööelises elanikkonnas ei suurene 15–74 a vanuserühmas			11,9%	alla 12%
	Valitsussektori kuluste osakaal SKPs ei suurene			39,3%	<39,3%
<b>Vaba ja kaitstud riik</b>	Sõjalise kaitse kulude suurenemine SKPst, millele lisanduvad täiendavad Eesti kui vastuvõtja riigi kulud ja täiendava			1,92%	≥ 2% SKPst
	Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osakaal			94%	≥ 94%
	Kaitsetahe tõuseb, Eesti elanike valmisolek isiklikult kaitsetegevuses osaleda, kui Eestile tungitakse kallale [nende osakaal, kes vastasid „jah, kindlasti“ ning „tõenäoliselt jah“ (osaleks isiklikult kaitsetegevuses)]			54%	>54%
<b>I Välis- ja julgeolekupoliitika</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>					
Eesti esindatus maailmas ja teenuste kättesaadavus välisriikides on vähemalt 80% (baastase: 64%)					
Ajateenistusse võetud noorte arv aastas on vähemalt 3500 (baastase: 2018. aastal 3376)					
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
1.1. Edendame sidusat, hoolivat ja sallivat ühiskonda, mille liikmed tunnevad end turvaliselt ja ühiskonna ellu kaasatuna.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Kultuuripoliitika põhialused aastani 2030	kultuuriminister		Vabariigi Valitsus	november 2020
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Kodanikuühiskonna arengukava 2015–2020 elluviimine	rahvastikuminister		minister	detsember 2020
	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister		minister	detsember 2020
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2018–2020 elluviimine	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud vabariiklaste rahastamise mitmekesistamiseks ja annetatavate soodustamiseks	rahvastikuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Vabariigi Valitsuse määrus pere- ja rahvastikupoliitika eest vastutava struktuuriüksuse loomiseks Siseministeeriumisse	rahvastikuminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (27.6.2019)
1.2. Taunime resoluutselt rahvaste vahelise vaenu ilminguid, antisemitismi ning ühiskonda lõhestavat retoorikat.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
1.3. Lähtume välis- ja julgeolekupoliitikas Eesti rahvuslikest huvidest, riiklikust suveräänsusest ning rahvusvahelisest õigusest, järgides rahvusvahelisi kokkuleppeid ja ÜRO põhimõtteid.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud ÜRO Julgeolekunõukogus elluviidava poliitika seisukohtade kujundamiseks (valituks osutamisel)	välisminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Ülevaade Eesti tegevusest ÜRO Julgeolekunõukogus	välisminister		Vabariigi Valitsus	november 2020
	„Diplomacy investments“ programmi kontseptsioon ja tegevuskava	välisminister		Vabariigi Valitsus	august 2020

1.4. Viime ellu iseseisvat ning järjepidevat välis- ja julgeolekupoliitikat eeskätt läbi oma kuuluvuse Euroopa Liitu ja NATO-sse. Eestile on oluline Euroopa Liidu ja NATO ühtsus ning koostöö. Näeme Euroopa Liitu riikide liidu, mitte liitriigina.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2019–2021	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2022–2023	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2021
	Väliteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	välisminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Riigikaitseõiguse revisjon	justiitsminister	siseminister, kaitseminister, rahandusminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud riigikaitse mittesõjaliste võimete rahastamismudeli väljatöötamiseks	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Julgeolekupoliitika aluste uuendamine	riigisekretär	välisminister, kaitseminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
1.5. Peame tähtsaks avatud majandussuhete arendamist, vaba ja õiglase väliskaubanduse jätkumist ning soodustamist maailmas.	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2019–2021	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2022–2023	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2021
	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	täidetud (1.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud majandusalaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks ja ülevaade toetelmaksustamise vältimise lepingute sõlmimisest	välisminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
1.6. Meile on oluline strateegiliste suhete jätkuv arendamine Ameerika Ühendriikide, Põhja- ja Balti riikidega.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	rahvastikuminister	minister	täidetud (1.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Eesti ja USA kahepoolsete suhete arendamise kohta	välisminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Eesti ja USA kahepoolsete suhete arendamise kohta ning ülevaade poliitika elluviimisest	välisminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud Eesti ja Põhja-Balti regiooni koostöö edasiste plaanide kohta	välisminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (24.10.2019)
	Kolme mere algatuse viies tippkohtumine ja kolmas ärifoorum	välisminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	NB8 ja B3 eesistumine 2020	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
1.7. Peame vajalikuks säilitada lähedased partnerlussuhted Ühendkuningriigiga ka pärast nende lahkumist Euroopa Liidust.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	täidetud (1.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Eesti ja Ühendkuningriigi kahepoolsete suhete arendamise kohta	välisminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
1.8. Toetame julgeoleku, stabiilsuse ja heanaaberlike suhete edendamist kogu meie regioonis, sh Venemaal.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	täidetud (1.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse koostöö tõhustamiseks	keskkonnaminister		minister	juuni 2020
1.9. Peame oluliseks tihedat koostööd Euroopa Liidu idapartnerlusriikidega. Eesti toetab Ukraina suveräänsust ning territoriaalset tervikkust.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	täidetud (1.11.2019)
	Välispoliitika arengukava 2030 arengukoostöö- ja humanitaarabi programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	täidetud (1.11.2019)
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2019–2021	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2022–2023	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2021
1.10. Peame tähtsaks meie ettevõtete toetamist välisriikides.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	täidetud (1.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud välisesinduste võrgu kaasajastamiseks	välisminister		Vabariigi Valitsus	august 2020

	Ülevaade välismajandussuuna tugevdamise, sh välisesinduste ja majandusdiplomaatide võrgu laiendamise kava elluviimisest	välisminister		Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud majandusalaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks ja ülevaade toetelmaksustamise vältimise lepingute sõlmimisest	välisminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja edasine tegevuskava seoses Eesti viisaesinduslepingute ning Eesti kodanike reisimisvõimalustega	välisminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
1.11. Toetame laiapindset riigikaitset, iseseisva kaitsevõime arendamist, NATO kollektiivkaitse tugevdamist ja küberturvalisuse edendamist koostöös liitlastega. Tugevdame regionaalset julgeolekupoliitilist koostööd Poola ja Balti riikidega.	Julgeolekupoliitika aluste uuendamine	riigisekretär	välisminister, kaitseminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud riigikaitse mittesõjaliste võimete rahastamismudeli väljatöötamiseks	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud hädaolukordade ja riigikaitsete kriiside lahendamise planeerimise koondamiseks Riigikantseleisis	riigisekretär	siseminister, kaitseminister, välisminister, sotsiaalminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, keskkonnaminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Lisaõppekogunemine Kaitseväge sõjaaja üksuste lahinguvalmiduse ja mobilisatsiooni valmisoleku alalhoidmiseks ning kontrollimiseks	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (15.10.2019 ja 16.10.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu algatamiseks	kaitseminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2021
	Riigikaitseaduse eelnõu	justiitsminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Kriminaalmenetluse seadustiku, karistusseadustiku ja kohtute seaduse muutmise seaduse (kriminaal-, väärteo- ja kohtumenetluse erisused erakorralise ja sõjaseisukorra ajal) eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.11.2019)
	Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	kaitseminister, siseminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Seaduseelnõu esitamine varade ja maa-alade kasutuselevõtmise võimaldamiseks lisaõppekogunemistel ja Kaitseväge üksuste formeerimisel	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Riigikaitseõiguse revisjon	justiitsminister	siseminister, kaitseminister, rahandusminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Kaitseväge keskpõlvuoni riigi eriplaneeringu kehtestamiseks	kaitseminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2021
	Analüüs ja ettepanekud mehitamata lennuliikluse jaoks õhuruumi kasutamise ja planeerimise süsteemi väljatöötamiseks	majandus- ja taristuminister	kaitseminister, siseminister, justiitsminister, riigisekretär	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud mehitamata lennudevahendite tuvastamise ja kaitsevõime loomiseks riigikaitseobjektide ja muu kriitilise taristu tarbeks	siseminister	majandus- ja taristuminister, kaitseminister, siseminister, justiitsminister, riigisekretär	minister	detsember 2020
	Teenuste ja asjade sundkoormiste kava koostamine	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	september 2020
	Lenndusseaduse muutmise seaduse eelnõu koostamine (riikliku lennunduse nõuete korrastamine; alaliste ja ajutiste piirangulade moodustamine; õhuruumi kasutamise seaduse seadmine)	kaitseminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Kaitseväge sõjaaja üksuste lahinguvalmiduse ja mobilisatsiooni valmisoleku alalhoidmiseks ning kontrollimiseks korraldatakse igal aastal lisaõppekogunemisi	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	pidev tegevus

1.12. Toetame kohustusliku ajateenistuse jätkumist, ajateenistust läbivate noorte arvu suurendamist ning Kaitseliidu võimekuse arendamist ja liikmeskonna kasvu.	Kaitseministeeriumi valitsemisala 4-aastase arengukava 2021–2024 elluviimine	kaitseminister		minister	pidev tegevus
	Noorte isamaalise kasvatusprogrammi elluviimine	kaitseminister		minister	pidev tegevus
	Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise eelnõu (arstlike komisjonide tegevuse kaasajastamine, järelevalve kaitsevälase vormiriietuse kasutamisel väljaspool teenistust, asendusteenistuse teenistuskohdade laiendamine ning asendusteenistuse reservteenistus)	kaitseminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu võimaldamaks kaitseväekohustuslastele elektrooniliste kutsete kättetoimetatuks lugemine eesti.ee kaudu	kaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Eesti.ee portaali funktsionaalsuse täiendamine võimaldamaks elektrooniliste kutsete kättetoimetamist	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kaitseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
1.13. Eraldame riigikaitsele vähemalt 2% SKP-st, millele lisanduvad liitlaste vastuvõtukulud ning täiendavad vahendid võimelünkade täitmiseks. Toetame Eesti kaitsetööstust ning selle ekspordivõimekuse tõstmist.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud kaitsetööstuse paremaks sidumiseks muude ettevõtluse arenguks suunatud meetmetega	kaitseminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister,	minister	täidetud (12.12.2019)
1.14. Toetame NATO heidutusmeetmete tugevdamist ja liitlaste püsivat sõjalist kohalolekut.	Eesti osalemist NATO, Euroopa Liidu, ÜRO või koalitsiooni operatsioonidel käsitlevate Riigikogu otsuste eelnõud julgeolekupoliitilistel huvidel põhineva vajaduse ilmnemisel	kaitseminister	välisminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
	Diplomaatiline ja praktiline tegevus NATO-s, kahe- ja mitmepoolne koostöö liitlastega	kaitseminister	välisminister	minister	pidev tegevus
	Eesti osaluse jätkamine Prantsusmaa operatsioonil Barkhane Malis ja NATO operatsioonil Resolute Support Mission Afganistanis 2019. a	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (30.5.2019)
	Eesti osalemine NATO, Euroopa Liidu, ÜRO või koalitsiooni operatsioonidel ja valmidusüksustes 2020. a	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (5.9.2019)
	Eesti osalemine NATO, Euroopa Liidu, ÜRO või koalitsiooni operatsioonidel ja valmidusüksustes 2021. a	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud Amaris baseeruva liitlaste õhuturbemissiooni õhukaitsele üleminekuks lahenduse väljatöötamiseks koostöös liitlastega	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
<b>II Siseturvalisus</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>		Surmaga lõppenud õnnetusjuhtumeid, mürgistusi ja traumasid 100 000 elaniku kohta on vähem kui 64			
		Nende elanike osakaal, kes tunneb end kodukandis pimedal tänaval julgelt, on vähemalt 76%			
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
<b>Avalik kord ja võitlus kuritegevusega</b>					
2.1. Tagame inimeste põhiõiguste ja -vabaduste võrdse ning tõhusa kaitse.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
2.2. Vähendame Politsei ja Piirivalveametis, Päästeametis ja vanglateenistuses personali voolavust.	Analüüs ja ettepanekud motiveeriva ja läbipaistva karjäärisüsteemi kujundamiseks Politsei- ja Piirivalveametis ning Päästeametis	siseminister		minister	täidetud (18.11.2019)
	Päästeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister		minister	november 2020
	Politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister		minister	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud motiveeriva ja läbipaistva teenistussüsteemi kujundamiseks vanglateenistuses	justiitsminister	rahandusminister	minister	täidetud (30.9.2019)
	Vangistusseaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
2.3. Seame eesmärgiks siseturvalisuse valdkonna palgatõusu.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
2.4. Suurendame kogukondlikku vastutust ja võimalusi turvalisuse tagamisel, selleks toetame kohalike omavalitsuste korrakaitseüksusi ning viime seadusandluse vastavusse vajadusega tõsta korrakaitseüksuste ja abipolitseinike töö kvaliteeti ning volitusi. Samuti loome võimalusi turvaettevõtete kaasamiseks kogukondliku turvalisuse tagamiseks.	Korrakaitse seaduse, ühistranspordiseaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja väärtemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	siseminister	justiitsminister	minister	täidetud (27.9.2019)
	Turvaseaduse eelnõu	siseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020

	Kohalike turvalisusnõukogude kontseptsioon	siseminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020	
2.5. Seame prioriteediks võitluse raske isikuvastase kuritegevuse, lähisuhtevägivalla ja eriti laste vastu suunatud seksuaalkuritegudega. Loome seksuaalkurjategijate, sh pedofiilide registri.	Tegevuskava lähisuhtevägivalla ennetamiseks	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)	
	Analüüs ja ettepanekud karistusregistri arendamiseks seoses seksuaalkurjategijatega	justiitsminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	mai 2020	
	Analüüs ja ettepanekud seksuaalse või füüsilise väärkohtlemise ohvriks langenud laste abistamise süsteemi arendamiseks	sotsiaalminister	justiitsminister, siseminister	minister	detsember 2020	
	Vägivalla ennetamise strateegia jätkukontseptsioon	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister	minister	detsember 2020	
	Seksuaalselt väärkoheldud või selle kahtlusega lapsi abistava lastemajateenuse laiendamine Ida-Eestisse	sotsiaalminister		minister	detsember 2020	
	Seksuaalselt väärkoheldud või selle kahtlusega lapsi abistava lastemajateenuse laiendamine Lääne-Eestisse	sotsiaalminister		minister	detsember 2022	
2.6. Ohjeldame alaealiste õigusrikkumisi ning tõhustame alaealiste kaitsega tegelevate ametkondade ja ühiskondlike organisatsioonide koostööd.	Laste ja pere programmi 2020–2023 elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus	
	Analüüs ja ettepanekud uute tõhusate sekkumismeetmete loomiseks alaealistele õigusrikkujatele	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022	
2.7. Pöörame enam tähelepanu küberkeskkonnast tulenevate ohtude selgitamisele ning nende vastasele võitlusele.	Küberturvalisuse strateegia 2019–2022 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2022	
2.8. Arendame digitaalset menetlust, video- ja valvesteemide võimekust, veebipolitseid, vormikaamerate kasutust.	Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (18.7.2019)	
	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, keskkonnaminister, kultuuriminister	minister	detsember 2022	
	Kriminaalmenetluse seadustiku revisjoni eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020	
	Tegevuskava elluviimine kriminaaljustiitsüsteemi digiteerimiseks kogu õiguskaare ulatuses	justiitsminister	siseminister	minister	pidev tegevus	
	Audiitortgevuse seaduse, finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	rahandusminister	justiitsminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (28.11.2019)	
2.9. Ennetame, tõkestame ja avastame korruptsiooni, finantskuritegevust ja rahapesu, arendame kriminaaltulu konfiskeerimise võimekust.	Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (10.10.2019)	
	Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmise seaduse eelnõu, sh rahapesu tõkestamise viienda direktiivi ülevõtmine	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)	
	Riigisese rahapesu tõkestamise ja terrorismi rahastamise riskihindamise meetodika juurutamine	rahandusminister	siseminister	minister	detsember 2020	
	Analüüs ja ettepanekud konfiskeeritud vara ja asitõendite haldamise ja müügi tõhustamiseks	justiitsminister	siseminister, rahandusminister	minister	mai 2020	
	Arestitud ja konfiskeeritud varast ülevaate ja analüüsivõimekuse tekitamine kogu menetlusahelas (digitaliseerimine)	justiitsminister	siseminister, rahandusminister	minister	pidev tegevus	
	GRECO soovitude rakendamine	justiitsminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	juuni 2020	
	2.10. Monitoorime Euroopas toimuvaid vägivalla ilminguid, äärmusluse levikut ning suurenenud rännet, mis mõjutavad meie julgeolekut. Kindlustame politseijõudude valmisoleku ja reageerimisvõimekuse igal ajahetkel.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2022
	2.11. Tõkestame Eesti riigi suhtes vaenulikku mõjutustegevust.	Riigikaitse arengukava 2017–2026 elluviimine	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus

	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 sisejulgeoleku programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, kaitseminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2022
	Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	kaitseminister, siseminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Välisinvesteeringute sõelumise mehhanismide väljatöötamiskavatsus	majandus- ja taristuminister	kaitseminister, kultuuriminister, justiitsminister, rahandusminister, siseminister, välisminister	minister	juuni 2020
	Riigikaitse arengukava 2017–2026 strateegilise kommunikatsiooni osa elluviimine	riigisekretär	kultuuriminister, justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
2.12. Tõstame liiklusohutust ja liikluskultuuri eesmärgiga vähendada liiklusõnnetusi ning neis hukkunute ja vigastatute arvu.	Liiklusohutusprogrammi 2016–2025 elluviimine	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, sotsiaalminister, siseminister, haridus- ja teadusminister	minister	pidev tegevus
	Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava aastateks 2019–2024 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Liiklusseaduse jt seaduste muutmise seaduse eelnõu mootorsõidukijuhtide liikluskäitumise arvestus- ja hoiatussüsteemi rakendamiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
2.13. Peame pakkuma enam tuge kuriteoohvritele ning kohaldama kurjategijate suhtes mõjusaid karistusi. Kuriteoga omandatud vara tuleb konfiskeerida ja suunata ohvrite abistamiseks.	Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (18.7.2019)
	Tegevuskava lähisuhtevägivalda ennetamiseks	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
	Kriminaalmenetluse seadustiku revisjoni eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanek kriminaaltulu suunamiseks ohvritele	justiitsminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Kriminaalmenetlusega seotud tulude suunamiseks kuriteoõnnetusse ja ohvrite abistamiseks vajalike seadusmuudatuste väljatöötamiskavatsus	justiitsminister	sotsiaalminister, siseminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud kohtupsühhiaatria valdkonna korrastamiseks ja ajakohastamiseks	justiitsminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Ohvriabi seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	sotsiaalminister	justiitsminister, rahvastikuminister	minister	juuni 2020
	Ohvriabi seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister	justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	mai 2021
	Taastava õiguse kontseptsiooni väljatöötamine	justiitsminister	siseminister	minister	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud seksuaalse või füüsilise väärkohtlemise ohvriks langenud laste abistamise süsteemi arendamiseks	sotsiaalminister	justiitsminister, siseminister	minister	detsember 2020
2.14. Töötame välja julgeolekulalased piirangud kaitseobjektide ümber. Muudame riigikaitse- ja julgeolekulalased kinnisasja omandipiirangud objektipõhiseks.	Analüüs ja ettepanekud kinnisasja omandipiirangu osas	siseminister	kaitseminister, justiitsminister	minister	mai 2020
2.15. Hoiame immigratsioonipoliitika Eesti kontrolli all. Me ei nõustu kohustuslike pagulaskvootidega. Pöörame erilist tähelepanu illegaalselt Eestis viibivate isikute kontrollile.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2022
	Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse ja väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muudatuste eelnõu	siseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Välismaalaste seaduse IV etapi muudatused, mis puudutavad Eestis ajutiselt viibivate välismaalaste elukoha registreerimist rahvastikuregistris ja digitaalset nomaadlust	siseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (16.1.2020)

	Välismaalaste seaduse muutmise eelnõu, mis puudutab Eestis ajutiselt viibivate välismaalaste elukoha registreerimist rahvastikuregistris	siseminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
<b>Päästevaldkond</b>					
2.16. Toetame mitmekülget ennetustööd õnnetuste ära hoidmiseks. Vähendame iga aastaselt tule- ja veeõnnetustes hukkunute arvu.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, keskkonnaminister, kultuuriminister	minister	detsember 2022
	Eesti valdkondadelese ennetuse kontseptsioon	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, haridus- ja teadusminister, majandus- ja taristuminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Vingugaasianduri kohustuse ulatuse laiendamise ja gaasiseadmete kontrolliprotseduuride ühtlustamise määrus	majandus- ja taristuminister	siseminister	minister	täidetud (23.10.2019)
	Analüüs ja ettepanekud pürotehnika käitlemise ja kasutamise ohutuse suurendamiseks	majandus- ja taristuminister	siseminister	minister	täidetud (30.12.2019)
2.17. Seame eesmärgiks päästjate palgatõusu.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
2.18. Uuendame päästetehnikat ja -varustust. Toetame kasutatud ja töökorras päästetehnika andmist vabatahtlikele päästjatele.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusa päästevõimekuse tagamise programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2022
	Koostöökokkulepe vabatahtlike kaasamiseks ja nende tegevuse toetamiseks merereostuse likvideerimiseks ning naftase eluslooduse päästeks rannikul	keskkonnaminister		minister	juuni 2020
2.19. Tagame elutähtsate teenuste toimepidevuse ja hädaolukorrast põhjustatud tagajärgede kiire likvideerimise.	Analüüs ja ettepanekud hädaolukordade ja riigikaitsele kriiside lahendamise planeerimise koostamiseks Riigikantseleisse	riigisekretär	siseminister, kaitseminister, välisminister, sotsiaalminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, keskkonnaminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
	Tervishoiutöötajate katastroofimeditsiinilase koolitussüsteemi rakendamine	sotsiaalminister	kaitseminister	minister	veebbruar 2021
	Tervishoiuteenuse osutajate ja riigi tervishoiuvaru põhimõtete uuendamine	sotsiaalminister	kaitseminister	minister	mai 2021
	Retseptikeskuse toimepidevuse terviklahenduse väljatöötamine side- ja elektrikatkestuse tingimusteks, sh lahenduse väljatöötamine retseptiravimite väljastamiseks ja/või müügiks	sotsiaalminister		minister	detsember 2021
	Elanikkonna teavitamise kriisikommunikatsiooni plaani koostamine ravimite kättesaadavuse häiretest teavitamiseks	sotsiaalminister		minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud hindamaks ravimite kättesaadavuse kui elutähtsa teenuse tagamist hädaolukorra seaduse mõistes	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2022
	Analüüs ja ettepanekud ravimite kättesaadavusele ajutise piirangu kehtestamise võimaluste kohta ning tavapärasest erinevate ravimite käitlemise nõuete kehtestamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2022

	Analüüs ja ettepanekud elutähtsate teenuste toimepidevuse nõuete täpsustamiseks vedelkütuse valdkonnas, sh elutähtsa teenuse osutaja määratluse uuendamise vajaduse hindamine ning kõigis maakondades vähemalt ühe autonoomse elektrivarustusega tankla olemasolu tagamine	majandus- ja taristuminister	siseminister, riigihalduse minister, kaitseminister	minister	detsember 2020
	Vedelkütusevaru seaduse jt seotud õigusaktide muutmise eelnõu, et tagada vedelkütusevaru kiirem kättesaadavus kriisiolukorras	majandus- ja taristuminister	siseminister, rahandusminister, kaitseminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2021
	Analüüs ja ettepanekud toiduvärskestade tagamiseks kriisiolukorras	maaeluminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
	Analüüs ja ettepanekud toidu erikorra meetmete tõhusamaks rakendamiseks	maaeluminister	siseminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
	Analüüs ja ettepanekud sidevaldkonna elutähtsate teenuste toimepidevuse nõuete kehtestamiseks	majandus- ja taristuminister	siseminister, kaitseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
2.20. Suurendame koolide võimekust luua turvaline õpikeskkond, viime regulaarselt läbi tulekahju- ja kriisiõppusi.	Analüüs ja ettepanekud määruse "Tulekahju korral tegutsemise plaanile ning evakuaatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise õppuse korraldamisele esitatavad nõuded" kohta	siseminister		minister	täidetud (31.1.2020)
2.21. Arendame mereseiret, et tagada nii sise- kui välisjulgeoleku vajadused.	Analüüs ja ettepanekud tervikliku mereseire kujundamiseks	riigisekretär	siseminister, keskkonnaminister, kaitseminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Uue mereseireks kasutatava multifunktsionaalse seirelaeva soetamine	keskkonnaminister		minister	jaanuar 2023
2.22. Arendame merepääste ja reostustõrje võimekust.	Analüüs ja ettepanekud riiklike õhusõidukite hankimiseks	siseminister	riigisekretär, kaitseminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
2.23. Tunnustame väärilisel vabatahtlike abipolitseinike ja päästjaid, kes kaitsevad meie kogukondade turvatunnet.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, keskkonnaminister, kultuuriminister	minister	detsember 2022
2.24. Viime ellu elanikkonnakaitse kontseptsioonis määratletud põhimõtted.	Elanikkonnakaitse rakkerühma lõppraporti täitmise aruanne	riigisekretär	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, siseminister, kaitseminister, välisminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (5.3.2020)
	Analüüs ja ettepanekud hädaolukordade ja riigikaitsele kriiside lahendamise planeerimise koostamiseks Riigikantseleisis	riigisekretär	siseminister, kaitseminister, välisminister, sotsiaalminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, keskkonnaminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (21.11.2019)
2.25. Suurendame Päästeameti rolli elanikkonnakaitse korraldamisel kohaliku kogukonna ja omavalitsuse tasandil.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, keskkonnaminister, kultuuriminister	minister	detsember 2022



<b>Riigipiiri valvamine ja kaitsmine</b>					
2.26. Tähtsustame ja tõhustame riigipiiri valvamist ning kaitset.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
2.27. Jätkame Eesti idapiiri väljaehitamist. Tagame väljaehitatud piiri iga-aastase hoolduse. Suurendame kordonite ja piiripunktide reageerimise võimekust. Ohjeldame seeläbi ebaseadusliku sisserände ja salakaubaveo survet riigipiirile.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
	Ülevaade piiri väljaehitamisest	siseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (29.8.2019)
	Ülevaade piiri väljaehitamisest 2020. aastal	siseminister		Vabariigi Valitsus	november 2020
Idapiiri väljaehitamise jätkamine täies mahus	siseminister			Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
2.28. Tõhustame ebaseadusliku immigratsiooni tõkestamist ka põhja- ja lõunapiiril.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
2.29. Eesti panustab jätkuvalt terrorismi- ja inimkaubanduse vastasesse võitlusesse, riigipiiri tugevdamisse, Euroopa Liidu ja NATO välispiiri valvesse.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
2.30. Seisame ebaseadusliku sisserände ja viisade ning elamislubade väärkasutuste vastu, et tagada avalik kord, ohjeldada kuritegevust ning hoida riigi julgeolekut. Suurendame rändekontrolli võimekust.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2022
	Ebaseadusliku Eestis töötamise ennetamise ja tõkestamise tegevuskava uuendamine	siseminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (10.10.2019)
2.31. Looime eraldi celarvega piirivalve struktuuriüksuse PPA-s, tagades asjakohase relvastuse ja muu varustuse.	Analüüs ja ettepanekud piiri valvamise funktsiooni tugevdamiseks PPA-s	siseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (29.8.2019)
	Piirivalve osakonna kehtestamine eraldiseisva struktuuriüksusena PPA koosseisus	siseminister		minister	detsember 2020
2.32. Tõhustame piirivalvuri õppesuunda Sisekaitseakadeemias.	Analüüs ja ettepanekud piiri valvamise funktsiooni tugevdamiseks PPA-s	siseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (29.8.2019)
	Sisekaitseakadeemia on koostanud ja täiendanud õppekava rakenduskavad, mille alusel on alustatud taseme- ja täiendõppe läbiviimist	siseminister		minister	detsember 2020
2.33. Looime politsei- ja piirivalve kriisireservi, mida saab kasutada nii piirivalve kui korrakaitse ülesannete täitmiseks.	Analüüs ja ettepanekud piiri valvamise funktsiooni tugevdamiseks PPA-s	siseminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (29.8.2019)
	PPA kriisireservi reservi loomisega seotud õigusaktide muutmise eelnõud	siseminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
<b>III Riigivalitsemise ja kodanikuühiskond</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>	Valitsussektori töötajate osakaal tööealises elanikkonnas ei suurene 15–74 a vanuserühmas (alla 12%)				
	Valitsussektori kulutuste osakaal SKPs ei kasva (alla 39,3%)				
	Valitsussektori hüvitatud töötajate SKPst ei kasva (alla 11,3%)				
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
3.1. Toetame bürokratia ja halduskoormuse igakülgset vähendamist riigijuhtimises ning riigiasutustega suhtlemisel nii eraisikutele kui ettevõtetele. Vähendame avaliku sektori mahtu.	Konsulaarseaduse muutmise seaduse eelnõu	välisminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (20.6.2019)

	Riigilõivu seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	rahandusminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (24.9.2019)
	Analüüs ja ettepanekud välisriikides e-residendi kaartide menetluse ja eestlaskonnale avalike teenuste korralduse kohta	välisminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud ülereguleerituse vähendamiseks sotsiaalhoolekandes	sotsiaalminister		minister	detsember 2020
	Aruandlus 3.0 projekti elluviimine	rahandusminister	riigihalduse minister, justiitsminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2022
3.2. Jätkame ja täiendame nullbürokratia projekti.	Riigireformi tegevuskava 2019–2023	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Avalikku teenistust reguleerivate seaduste muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	riigihalduse minister, välisminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
3.3. Seame riigireformi 2019-2023 üheks poliitilistest prioriteetidest.	Vabariigi Valitsuse seaduse ja halduskorralduse regulatsiooni kontseptsioon	justiitsminister	riigisekretär, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Vabariigi Valitsuse seaduse väljatöötamiskavatsus	justiitsminister	rahandusminister, riigisekretär	minister	täidetud (3.3.2020)
	Riigikogu otsuse eelnõu riigireformi elluviimiseks	riigihalduse minister	riigisekretär, justiitsminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Tegevuskava koostamine riigi sihtasutuste arvestusteenuste konsolideerimiseks Riigi Tugiteenuste Keskusesse, sh riigivaraseaduse muudatuste eelnõu (keskse arvestusteenuse kasutamise muutmise riigi sihtasutustele kohustuslikuks)	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.4.2020)
	Maa-, regionaal- ja planeeringute valdkonna ühendameti moodustamine	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, kultuuriminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2021
	Muuseumivõrgu korrastamine	kultuuriminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister, majandus- ja taristuminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
	Analüüs ja ettepanekud allikast sõltumatu ühtse toetuste rakendusteenuse kasutuselevõtuks	rahandusminister	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, maaeluminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, sotsiaalminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021

	Analüüs ja ettepanekud laborite konsolideerimiseks	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
	Analüüs ja ettepanekud arvutitöökohta teenuse ning seotud IKT tugiteenuste efektiivsemaks ja kvaliteetsemaks muutmiseks	riigihalduse minister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
3.4. Paneme valitsuse tegevuskavas paika riigireformi etappide sisu ja tähtsajad ning võtame vastu asjakohased Riigikogu otsused.	Riigireformi tegevuskava 2019–2023	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud riigiametite konsolideerimiseks	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister, maaeluminister, justiitsminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Haridus- ja noortevaldkonna ühendameti moodustamine	haridus- ja teadusminister	majandus- ja taristuminister, kultuurminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Maa-, regionaal- ja planeeringute valdkonna ühendameti moodustamine	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, kultuurminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2021
	Transpordi valdkonna ühendameti(te) moodustamine	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Põllumajanduse ja toiduvaldkonna ühendameti moodustamine	maaeluminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Keskonna valdkonna ühendameti moodustamine	keskkonnaminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
3.5. Nimetame riigireformi elluviimiseks vastutava valitsuse liikme ja kindlustame selleks vajaliku töökorralduse.	TÄIDE TUD (Peaministri 2.5.2019 korraldus "Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad" ning riigireformi koordinaatsioonikogu loomine VV korraldusega 27.2.2020)				
3.6. Laiendame võimalusi kaugtööks nii avalikus kui erasektoris.	Juhend töötavate ja tööhutuse nõuete täitmise kohta kaugtöö tegemisel	sotsiaalminister		minister	täidetud (9.7.2019)
	Ülevaade oveste avalike teenuste osutamise kohta maakonnakeskustes (v.a Tallinn, Tartu) asuvates riigimajades	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	veebuar 2023
3.7. Peame ametnike valikul esmatähtsaks nende erialast kompetentsust ning ei luba avaliku teenistuse politiseerimist.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
3.8. Viime läbi riigieelarve laiapõhjalise revisjoni, mille käigus vaatame üle kõik riigi tulu- ja kuluallikad ning hindame nende eesmärgipärasust.	Riigieelarve laiapõhjalise revisjoni tegevuskava	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
	Strateegilise planeerimise ning riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve koostamise määras	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Eesti avaliku sektori investeeringute korraldamise tõhustamiseks	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	märts 2021
	Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Riigieelarve baasasenduse muutmise väljatöötamiskavatsus	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	aprill 2021
3.9. Suurendame läbipaistvust ning vähendame teabe asutusesiseseks kasutamiseks määramise aluseid.	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud teabe asutusesiseseks kasutamiseks määramise aluste kohta	justiitsminister		minister	täidetud (2.4.2020)
3.10. Hindame suurprojektide avalikele huvidele vastavust, kaasates sõltumatuid asjatundjaid, väliseksperite ja kodanikuühiskonna esindajaid.	Analüüs ja ettepanekud talumishuvi (arendustest tuleneva kohaliku rahalise kasu) edendamiseks	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2020
3.11. Säilitame keelepoliitika põhimõtted. Seisame eesti keele laiema kasutuse eest kogu Eestis.	Eesti keelevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2020

	Analüüs ja ettepanekud eesti keele automaatsüsteemide arendamiseks õigusdokumentide keskse tõlkealü ja automaattõlke eelduste loomiseks	justiitsminister		minister	täidetud (6.2.2020)
	Analüüs ja ettepanekud keskse tõlkesektsiooni loomiseks	justiitsminister	haridus- ja teadusminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
3.12. Arendame e-riiki nii, et inimeste ja ettevõtjate suhtlemine riigiga kõigis valdkondades oleks kaetud e-teenustega.	Analüüs ja ettepanekud välisriikides e-residendi kaartide menetluse ja eestlaskonnale avalike teenuste korralduse kohta	välisminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	detsember 2020
	Planeeringute ühtse registri arendamine	riigihalduse minister		minister	märts 2022
3.13. Rakendame nn ühe ukse lahenduse, kus riik küsib andmeid vaid korra ja võtab need riskitasutusele andmebaasides.	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Vabariigi Valitsuse määruse "Riigi infosüsteemi haldussüsteem" muutmine	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2020
	Andmete korduskasutust toetav tehniline ja organisatsiooniline lahendus	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
	Rahvaloenduse läbiviimine	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
3.14. Toetame laiemat inimeste informeerimist ühiskonnaelu teemadel, sh poliitilise välireklaami keelu lõpetamist.	Välireklaami keelustamise piirangute kaotamise eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (18.7.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Riigikogu valimise seaduse parandamiseks ja valimisringkondade mandaatide ühtlustamiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
3.15. Kaasame kodanikuühiskonda seadusloome välja töötamise tagamiseks laiapõhjaline ning läbipaistev otsuste kujunemine.	Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud vabühenduste rahastamise mitmekesistamiseks ja annetamiste soodustamiseks	rahvastikuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Uuendatud Riigi Teataja lähtüesanne	justiitsminister		minister	täidetud (20.11.2019)
	Valitsuse otsustusprotsessiga seotud eelnõude koosloome infosüsteemi (EIS) prototüüp	riigisekretär	justiitsminister	minister	juuni 2020
3.16. Jätkame repressiivsete ja nende esindusorganisatsioonide toetamist.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
3.17. Edendame riigi ja kodanikuühiskonna partnerlust nii toetusmeetmete arendamisel kui info vahetamisel.	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud vabühenduste rahastamise mitmekesistamiseks ja annetamiste soodustamiseks	rahvastikuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Analüüs ja ettepanekud CLLD-tüüpi kohalikul algatusel põhineva alt ülles lähenemisviisi rakendamiseks	maaeluminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
3.18. Tugevdame parlamentaarset demokraatiat ja tõstame Riigikogu võimekust.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
3.19. Vaatame üle Riigikogu valimise seaduse, muuhulgas eesmärgiga ühtlustada mandaatide arvu valimisringkondades.	Analüüs ja ettepanekud Riigikogu valimise seaduse parandamiseks ja valimisringkondade mandaatide ühtlustamiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
3.20. Säilitame e-hääletamise võimaluse, kuid süsteem peab olema kontrollitav, turvaline ja läbipaistev.	Analüüs ja ettepanekud e-hääletuse sõltumatuks rahvusvaheliseks testimiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
3.21. Peame vajalikuks e-valimiste süsteemi täiendavat analüüsi ning sõltumatu rahvusvahelise auditi läbi viimist. Teostatud analüüsides tulenevalt viime ellu vajalikke uuendusi valimissüsteemi täiendamiseks.	Analüüs ja ettepanekud e-hääletuse sõltumatuks rahvusvaheliseks testimiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
3.22. Sätestame seaduse tasemel elektroonilise hääletamise tulemuste kindlakstegemise reeglid vastavalt Riigikohtu lahendile.	Analüüs ja ettepanekud Riigikogu valimise seaduse parandamiseks ja valimisringkondade mandaatide ühtlustamiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021

<b>Kodakondsuspoliitika</b>						
3.23. Kodakondsuse ja keelepoliitika põhimõtteid ei muudeta.	Eesti keelevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2020	
3.24. Kui isik, kes on andnud lojaalsusvande Eesti Vabariigile sooritab terroristkuriteo või riigireetmise, võetakse temalt kohtuotsusega Eesti kodakondsus.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020	
3.25. Koalitsioon ei seadusta topeltkodakondsust.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus	
3.26. Säilitame lihtsustatud kodakondsuse andmise puuetega inimestele.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus	
3.27. Kellelki ei tohi võtta sünniga omandatud Eesti kodakondsust.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus	
3.28. Oleme seisukohal, et kellelki ei tohi võtta Eesti kodakondsust ainult seetõttu, kui tagantjärei jõutakse hinnanguni, et kodakondsuse saamisel heauskselt käitunud inimene sai selle riigi eksituse tõttu.	TÄIDETUD (Muudeti halduspraktikat seoses kodakondsuse seaduse rakendamisega)					
3.29. Lahendame õigusliku segaduse Abhaasia eestlaste kodakondsuse küsimuses.	TÄIDETUD (Muudeti halduspraktikat seoses kodakondsuse seaduse rakendamisega)					
3.30. Korraldame kõigile soovijatele põhikooli lõpus riikliku tasemeeksami ühiskonnaõpetuses, mis on võrdsustatud kodakondsuseksamiga. Lisaks sellele toimub eesti keele lõpuksam (sh eesti keel teise keelena). Mõlema eksami positiivsel sooritamisel on võimalik seaduses sätestatud nõuete täitmisel taotleda isikul Eesti kodakondsust.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (5.8.2019)	
	Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (15.8.2019)	
	Vabariigi Valitsuste määruste "Põhikooli riiklik õppekava" ja „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“ eelnõud	haridus- ja teadusminister			Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Ministri määruse „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpuksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpuksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ eelnõu	haridus- ja teadusminister			minister	jaanuar 2022
3.31. Pakume Eesti kodakondsuse taotlejatele tasuta eesti keele kursusi ja tasustatud õppepuhkust keele õppimiseks.	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020	
	Eesti keele majade töö korraldamine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus	
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasiöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvaskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
3.32. Võimaldame 20.08.1991. aasta seisuga Eestis elanud määratlemata kodakondsusega Eesti alalise elaniku ja kolmanda riigi kodaniku alaealistel järeletulijatel (lapsed ja lapselapsed), kes on Eestis sündinud ning Eesti Vabariigi alalised elanikud, saada Eesti kodakondsust taotluse alusel naturalisatsiooni korras, kui lapse vanemad või last üksi kasvatav vanem või täisealiseks saades laps esitab taotluse kolmanda riigi kodakondsusest loobumiseks. Võtame 1. jaanuariks 2020 vastu vajalikud seadusemuudatused.	TÄIDETUD (Kodakondsuse seaduse muutmise seadus 58 SE on Riigikogus vastu võetud 28.1.2020)					
<b>IV Õigusriik ja otsedemokraatia</b>						
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>	Transparency International korruptsioonitajumise indeksi väärtus on üle 73 palli					
	Konfiskeeritud kriminaaltulu maht kasvab (alguse 2018: 2 mln eur)					
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>						

4.1. Seisame õigusriigi eest. Toetame kutselist ja sõltumatut õigusemõistmist ning tänase kohtumajade võrgu säilimist. Soosime kohtuniku ametisse nimetamisel ulatuslikku õiguslast kogemust ning soodustame kohtunike rotatsiooni, spetsialiseerumist ja regulaarseid kohustuslikke koolitusi.	Kohtute seaduse jt seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatus	justiitsminister		minister	juuni 2021
4.2. Tõhustame inimkaubanduse vastast ennetustööd ning pöörame rohkem tähelepanu ohvrite õiguste tagamisele menetlustes.	Heaolu arengukava 2016–2023 hoolekandeprogrammi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide 2014–2021 programmist "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine" rahastatava projektitaotluste avatud taotlusvooru "Teadlikkuse tõstmine perevägivalda teemadel ja seksi ostmise nõudluse vähendamiseks" toetuse andmise tingimuste kinnitamine	sotsiaalminister		minister	juuli 2020
4.3. Suurendame tasuta õigusnõustamise ja õigusabi kättesaadavust ning kvaliteeti, seades fookusesse haavatavamad ühiskonnagrupid.	Analüüs ja ettepanekud õigusabi kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamise meetmeteks	justiitsminister		minister	detsember 2020
4.4. Kohaldame Euroopa Liidu õigust tervemõistuslikult vältides ülereguleerimist.	Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
4.5. Säilitame prokuratuuri ja kohtute menetlusliku sõltumatuse.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
4.6. Kiirendame kriminaalasjade menetlust, tagades muuhulgas olulise avaliku huviga asjade kiire ja tõhusa menetluse. Nii kohtueelne kui kohtulik menetlus peab toimuma mõistliku aja jooksul ning selle rikkumisel tuleb menetlus lõpetada.	Kriminaalmenetluse seadustiku revisjoni eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Kohtueelse kriminaalmenetluse ja kohtumenetluse viimine digitaalsele kujule	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
4.7. Kujundame tõhususe huvides ümber täiteststeemi, seades eesmärgiks õiglase ja proportsionaalse täitemenetluse, nõuete suurema täitmise ning kulutõhususe menetlusosalistele	Valminud täitemenetluse ümberkorraldamise kontseptsioon	justiitsminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	Täidetud (16.4.2020)
	Täitemenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
4.8. Seame sisse loosiga kodanike seast valitavad kriminaalmenetluse rahvakohtunikud ning kaalume rahvakohtunike kaasamist teatud tsiviilmenetlustes nagu perekonnaõigus.	Analüüs ja ettepanekud rahvakohtunike ulatuslikumaks kaasamiseks õigusemõistmises	justiitsminister		minister	juuni 2021
4.9. Tagamaks ametnike vastutuse, vaatame üle riigivastutuse seaduse ning muuhulgas sätestame riigi vastutuse õigusemõistmisega seoses tekkinud kahju eest, nähes ette kahjutasu tõendatud olulise menetlusprotsessi rikkumise eest.	Analüüs ja ettepanekud riigivastutuse seaduse ja teiste asjaomaste seaduste täiendamiseks	justiitsminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.10. Määrame Riigikogu erikomisjoni parlamentaarse järelevalve teostajaks prokuratuuri üle samaselt julgeolekuasutuste parlamentaarsele järelevalvele.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
4.11. Looime prokuratuuris võimaluse nimetada ametisse eriprokuröre teatud tähtajaga määratud prioriteetsete teemade menetlemiseks. Tagame eriprokurööri menetlusliku sõltumatuse. Riigikogu erikomisjon võib teha ettepanekuid riigi peaprokurörile eriprokurööri ametisse nimetamisel.	Analüüs ja ettepanekud prokuratuuriseaduse muutmiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2020
<b>Rahvahääletus ja rahvaalgatus</b>					
4.12. Algatame põhiseaduse muutmise rahvaalgatuse seadustamiseks ja rahvahääletuse laiendamiseks.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
4.13. Rahvaalgatus vajab 25 000 kodaniku allkirja. Rahvaalgatuse puhul on juriidiline vorm seaduseelnõu, mitte otsuse eelnõu. Rahva poolt algatatud seaduseelnõu peab jõudma Riigikogus lõpphääletusele.	Analüüs ja ettepanekud rahvaalgatuse ulatuslikumaks seadustamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.14. Rahvahääletuse algatamiseks rahva poolt on vaja 50 000 kodaniku allkirja.	Analüüs ja ettepanekud rahvaalgatuse ulatuslikumaks seadustamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.15. Kui rahvahääletusele pandud seaduseelnõu ei saa poolthääle enamust, siis ei too see kaasa Riigikogu erakorralisi valimisi.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020

4.16. Rahvahääletusele pandud küsimus loetakse vastuvõetuks, kui osa võtab vähemalt viiskümmend protsenti hääleõiguslikest kodanikest ning seaduseelnõu või muu riigielu küsimus on saanud 5% võrra enam toetushääli kui vastuhääli.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.17. Põhiseaduse muutmise rahvahääletuse kaudu vajab 25% võrra enam toetushääli kui vastuhääli.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.18. Sama küsimust ei saa teist korda rahvahääletusele panna vähemalt kolme aasta jooksul.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.19. Rahvahääletusele ei saa panna Eesti Vabariigi põhiseaduse aluspõhimõtteid ega eelarve, maksude, riigi rahaliste kohustuste, välislepingute ratifitseerimise ja denonsseerimise, erakorralise seisukorra kehtestamise ja lõpetamise ning riigikaitse küsimusi.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
<b>V Kohalik elu ja regionaalpoliitika</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>	Sisemajanduse kogutoodangu erinevused Harju maakonnas ja ülejäänud Eestis elaniku kohta ei suurene (baastase: Harjumaa 25 652 €/in, muu Eesti 11 734 €/in)				
	Kohalike omavalitsuste kulude osakaal avaliku sektori kuludes kasvab (baastase 23%)				
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
5.1. Jätkame Eesti haldusjaotuse ja haldustsüste staatus korrastamisega.	Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse muutmise ja kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse kehtetuks tunnistamise seaduse eelnõu	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
5.2 Toetame kohalike omavalitsuste ühistegevuse võimekuse tugevdamist maakonna ulatusega ülesannete ühiseks täitmiseks ja arengu kavandamiseks.	Maakondade arengustrateegiatega elluviimise toetusmeede	riigihalduse minister		minister	täidetud (7.5.2019)
	Toetuse andmise tingimused tegevuseks "Piirkondlikud algatused tööõhve ja ettevõtlikkuse edendamiseks perioodil 2017–2023" muutmise	riigihalduse minister		minister	täidetud (1.4.2019)
	"Toetuse andmise tingimused regionaalsete kompetentsikeskuste arendamiseks" muutmise	riigihalduse minister		minister	täidetud (13.5.2019)
	Analüüs ja ettepanekud KOV vee-ettevõtete konsolideerumiseks	keskkonnaminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud omavalitsuste ühiste ülesannete täitmise toetamiseks ja üleandmiseks koos finantseerimisega	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	mai 2021
	Tegevustoetus omavalitsuste infotehnoloogia koostööks, keskseks arendamiseks ning IKT kompetentsi suurendamiseks	riigihalduse minister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2022
5.3. Tagame maakoolide, lasteaedade, arstiabi, operatiivse päästeteenistuse ja politsei, kiire internetiühenduse ning teiste avalike teenuste ühtlase kättesaadavuse kogu Eestis.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Teenustasemete juhtimisinstrumendi platvormi loomine	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	juuni 2020
	Inimkeskse integreeritud haiglavõrgu kava 2040	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	september 2021
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Metoodika erineva poliitika maapiirkondadele avalduva mõju hindamiseks ( <i>rural proofing</i> )	maaeluminister	riigihalduse minister	minister	detsember 2020
5.4. Toetame kogukondliku liikumise, sh külanemate rolli kohaliku elu kujundamisel.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (LEADER-meede)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Analüüs ja ettepanekud CLLD-tüüpi kohalikul algatusel põhineva alt üles lähenemisviisi rakendamiseks	maaeluminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020

5.5. Motiveerime kohalikke omavalitsusi soosima ettevõtlust.	Analüüs ja ettepanekud kohalike omavalitsuste rahastamise põhimõtete muutmiseks ning kohalike omavalitsuste rolli suurendamiseks kohaliku ettevõtluskeskkonna arendamisel	riigihalduse minister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
5.6. Lihtsustame ettevõtluse edendamiseks vajaliku maa üleandmist kohalikele omavalitsustele.	Analüüs ja ettepanekud kohalikele omavalitsustele maa üleandmise lihtsustamiseks	riigihalduse minister	keskkonnaminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	veebbruar 2021
5.7. Korrastame seadusandlust, et juurdepääs kinnistutele oleks tagatud.	Analüüs ja ettepanekud õigusaktide muutmiseks, et tagada juurdepääs kinnistule	justiitsminister	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
5.8. Suurendame omavalitsuste eelarvelist iseseisvust, tõstes nende otsustusvabadust riiklike sihtotstarbeliste vahendite kasutamisel.	Analüüs ja ettepanekud omavalitsuste eelarvelise iseseisvuse suurendamiseks	riigihalduse minister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs ja ettepanekud kohalike maksude seaduse muutmiseks	rahandusminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Maa korralise hindamise ja sellest tulenevad maamaksu seaduse muudatuse ettepanekud	riigihalduse minister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (16.4.2020)
	Maa hindamise seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu	riigihalduse minister	rahandusminister, keskkonnaminister, maaeluminister, siseminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
5.9. Anname kohalikele omavalitsustele täiendavaid ülesandeid, mida nad efektiivsemalt täita suudavad, ja kasvatame vastavalt ka tulubaasi.	Analüüs ja ettepanekud riigitee tunnustele mittevastavate riigiteede seisukorra väljaselgitamiseks ja remondivajaku hindamiseks ning riigiteede tunnustele mittevastavate riigiteede üleandmiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud detsentraliseerimise toetamiseks ja täiendavate ülesannete üleandmiseks (koos meetodiliste juhistega ministeeriumidele üleandmise võimaluste hindamiseks ja üleandmise ettevalmistamiseks)	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	mai 2021
	Analüüs ja ettepanekud asendushoolduse KOV tulubaasi andmiseks	sotsiaalminister	rahandusminister, riigihalduse minister	minister	detsember 2021
	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Väljatöötamiskavatsus pikaajalise hoolduse süsteemi uutel alustel rakendamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	minister	detsember 2020
5.10. Vaatame üle kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse.	Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	riigihalduse minister	justiitsminister	minister	november 2020
5.11. Soodustame inimeste tagasipöördumist maapiirkondadesse.	Analüüs ja ettepanekud inimeste tagasipöördumise soodustamiseks väljapoole pealinna piirkonda	riigihalduse minister	rahvastikuminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
5.12. Tõstame väikesaarte kogukondadele osutatavate esmatähtsate teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, et tagada saarte elanikele vajalikud elamistingimused.	Väikesaarte programmi elluviimine	riigihalduse minister		minister	pidev tegevus
5.13. Suurendame investeringutoetusi ning eluasemelaenu ja ettevõtete investeringulaenu käendamist maapiirkondades.	Analüüs ja ettepanekud eluasemelaenu ja ettevõtete investeringulaenu käendamise suurendamiseks maapiirkonnas	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	riigihalduse minister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
5.14. Viime Tallinnast igasse maakonnakeskusesse ühe riigiasutuse või riigile kuuluva ettevõtte. Seame eesmärgiks viia nelja aastaga 1000 täiendavat töökohta Tallinnast välja.	Analüüs ja ettepanekud riigiasutuste või riigile kuuluvate ettevõtete Tallinnast väljaviimiseks	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Jätkuanalüüs ja ettepanekud riigiasutuste või riigile kuuluvate ettevõtete Tallinnast väljaviimiseks	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	veebbruar 2021
5.15. Jätkame regionaalprogramme ja teeme Eesti maapiirkondade külapildi korda. Seejuures peame oluliseks lagunenud ja vanade hoonete korda tegemist, neile funktsiooni leidmist või lammutamist.	Regionaalpoliitika programm	riigihalduse minister		minister	täidetud (1.10.2019)
	Meede "Kahaneva rahvastikuga piirkondade korterelamute tehnosüsteemide ja kandekonstruktsioonide rekonstrueerimise toetamine"	majandus- ja taristuminister		minister	mai 2020
	Mälestiste omanikele suunatud toetused (sh ajaloolise taluarhitektuuri toetamine ja ajalooliste linnakeskuste elavdamine ja areng)	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
	Meetme "Lammutustoeus kohalikele omavalitsustele" elluviimine	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister	minister	pidev tegevus



	Katseprojekt tühjenevate korterelamute (sh riigile loovutatud korterite) probleemi lahendamiseks kahaneva rahvastikuga piirkondades	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, justiitsminister	minister	detsember 2021
	Loovutatud varade probleemi lahendamiseks asjaõigusseaduse § 126 ja vajaduse korral teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	riigihalduse minister	justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
<b>VI Maaelu, põllumajandus ja kalandus</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>		Põllumajanduse, metsamajanduse, kalapüügi ja toiduainete tootmise ning joogitööstuse loodud lisandväärtus hõivatu kohta (3 aasta liikuv keskmine), € (2016–2018: 25 101, sihttase)			
		Toidukaupade ekspordi ja impordi väärtuste suhe, % (2018. a 0,74%, sihttase 2023. a 0,79%)			
		Maapiirkonna elanike vanuses 20–64 tööhõive määr, % (2018: 76,9, sihttase 2023. a 78,4%)			
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
6.1. Tagame Eesti põllumajandus- ja toidutootjatele võrdsed konkurentsitingimused Euroopa Liidus. Seisame otsetoetuste võrdsustamise eest ja maksame meie põllumeestele üleminekutoetusi ning jätkame tõuaretustoetuste maksmist.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
6.2. Seisame järgmisel Euroopa Liidu eelarveperioodil MAKi rahastamise eest.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	täidetud (jaanuar 2020)
6.3. Kindlustame Eesti isevarustatuse taseme põhitoiduainetega.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.4. Tagame kõikide põllumajandustootjate võrdse kohtlemise olenemata nende suurusest ja eripärasest. Toetame mõistlikku tasakaalu tava- ja mahetootmise vahel.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.5. Keelustame Eestis GMO kultuuride kasvatamise (välja arvatud labori- ja teadusuuringud).	Analüüs ja ettepanekud GMO kultuuride kasvatamise keelustamise võimaluste kohta	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	juuni 2020
	GMO kultuuride kasvatamist käsitlevad põhimõtted	keskkonnaminister	maaeluminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.6. Toetame talude, sealhulgas peretalude kui Eesti traditsiooniliste põllumajandustootmisüksuste arengut.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.7. Jätkame noortalunike toetamist. Töötame välja täiendavad meetmed, et edendada põlvkondade vahetust, samuti talude üleandmist vanematelt järglastele.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)

	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (meetmed põlvkondade vahetuseks)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.8. Jätkame kodumaise mesinduse arendamist ja mesilasperede toetuse maksmist.	Mesindusprogramm 2020–2022	maaeluminister		minister	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tolmeldajate, sh meemesilaste, hukkamise vähendamise võimaluste kohta	maaeluminister		minister	jaanuar 2022
	"Taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava aastateks 2019–2023" elluviimine	maaeluminister		minister	pidev tegevus
6.9. Toetame põllumeestele kuuluvate ühistute rajamist ja arendamist saaduste tootmiseks, ümbertöötlemiseks ja müügiks.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (meetmed ühistegevuse edendamiseks)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.10. Tagame krediitvõimalused. Oluline on edendada põllumajandusettevõtete riskijuhtimist ja võimaldada neile arenguks vajalikku krediidi kättesaadavus.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (finantsinstrumendid)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Investeeringufond Maaelu Edendamise Sihtasutuse juurde	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.11. Töötame koostöös tootjatega välja riskijuhtimise meetmed.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (meetmed ühistegevuse edendamiseks)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.12. Leiame võimalusi reguleerida maa ja metsa müümist. Põllu- ja metsamaa müümisel ning rentimisel eelistame kohalikku tootjat.	Analüüs ja ettepanekud maa ja metsa müümise reguleerimiseks ja kohaliku tootja eelistamiseks	maaeluminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
6.13. Kaitseme väärtusliku põllumaa jätkuvat kasutamist põlluna ja vähemväärtusliku põllumaa kasutamist muu biomajanduse arendamiseks.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Maaelu ja põllumajandusturu korralduse seaduse muutmise eelnõu	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
6.14. Suurendame põllumajandusteaduse stabiilset rahastamist.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Analüüs ja ettepanekud teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse (TAIE) arengukava 2035 fookusvaldkondade valikuks ja nutika spetsialiseerumise valikute uuendamiseks	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
6.15. Tagame nõuandesüsteemi stabiilse arengu, panustades vajadusel riigieelarve vahendeid.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Maaelu arengukava muutmine (nõustajate järeelkasvu programm)	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (17.10.2019)

	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (meetmed tihistegevuse edendamiseks)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.16. Edendame ausaid kauplemistavasid. Seisame tarneahela hea toimimise, ebaausate kauplemistavade tõkestamise ja toiduainete korrektse märgistamise eest.	Juhend toidu vabatahtlikku päritolumärgistust reguleeriva EL määruse 2018/775 rakendamiseks	maaeluminister		minister	täidetud (31.3.2020)
	Ebaausate kauplemistavade direktiivi ülevõtmine	maaeluminister	justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2021
6.17. Seame prioriteediks maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise ja LEADER meetme tegevuste kaudu konkurentsivõimelise palgaga töökohtade loomise.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Looduskaitse arengukava aastani 2020 elluviimine	keskkonnaminister	maaeluminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	täidetud (jaanuar 2020)
	Analüüs ja ettepanekud CLLD-tüüpi kohalikul algatusel põhineva alt ülles lähenemisviisi rakendamiseks	maaeluminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (LEADER-meede)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
6.18. Väärtustame Eesti toidukultuuri ja piirkondade eripära.	Eesti toidu tutvustamise ja müügievenduse kava "Eesti toit 2015–2020" elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2020
	Eesti mahemajanduse tervikprogrammi 2018–2021 elluviimine	maaeluminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2021
6.19. Edendame Eesti toidu eksporti ja aitame kaasa meie toidusektori positiivse kuvandi loomisele ja tugevdamisele ning uute sihturgude avamisele.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Äridiplomaatia strateegia 2020 tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	maaeluminister, välisminister	minister	täidetud (märts 2020)
	Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Eesti mahemajanduse tervikprogrammi 2018–2021 elluviimine	maaeluminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2021
	Eesti toidusektori ekspordi edendamise tegevuskava 2019–2022 elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2022
6.20. Toetame erinevate meetmete kaudu kodumaise kalanduse kestlikkust ja töökohtade säilitamist kalandussektoris.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) rakenduskava 2021–2027	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.21. Pooldame stabiilset püügiõiguste süsteemi, kvaliteetset ülevaadet kalavarude seisust ning efektiivset järelevalvet kalavarude kasutamise üle.	Analüüs ja ettepanekud kutselise kalapüügi õiguse jaotussüsteemi kohta	maaeluminister	keskkonnaminister	minister	täidetud (31.1.2020)
	Kalapüügiõiguse muutmise väljatöötamiskavatsus	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	mai 2020

	Kalapüügiseaduse eelnõu	keskkonnaminister	maaeluminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.22. Toetame avamere kalakasvatuse jaoks vajalike seaduste, reeglite ning võimaluste väljatöötamist.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Mereala planeeringu kehtestamine	riigihalduse minister	keskkonnaminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	märts 2021
	Analüüs ja ettepanekud võimalike merivesiviljeluse kompensatsioonimeetmete kohta	maaeluminister		minister	täidetud (28.6.2019)
	Keskkonnaministri määruse "Vesiviljeluse veekaitse nõuded, sealhulgas vesiviljelusest lähtuva vee saasteainesisalduse piirväärtused ja suublasse juhtimise ja seire nõuded" eelnõu	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	täidetud (30.3.2020)
	Parima võimaliku tehnika põhimõtete väljatöötamine ja keskkonnapraktika vesiviljeluse arendamiseks Läänemere piirkonnas	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	juuni 2022
6.23. Soodustame kalapüügi tegelevate ettevõtjate tegevuste mitmekesistamist, mis kindlustab kalurid aastaringse sissetulekuga.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) rakenduskava 2021–2027	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Mereala planeeringu kehtestamine	riigihalduse minister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	märts 2021
6.24. Vaatame üle erimärgistatud kütuse kasutamise seaduse seaduse muutmise seaduse eelnõu	Analüüs ja ettepanekud erimärgistatud diislikütuse kasutamiseks põllumajandussektoris	maaeluminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019 ja 30.1.2020)
	Vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise seaduse eelnõu	maaeluminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebbruar 2021
<b>VII Tervishoid</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>		Tervena elatud aastad suurenevad aastaks 2023 naistel 60,8 eluaastani ja meestel 58,1 eluaastani (baastase 2017. a naistel 59,0 ja meestel 54,5)			
		Eeldatava elua elavõrdsus meeste ja naiste vahel väheneb (2017. a on erinevus 8,6 eluaastat; 2023. a 7,4 eluaastat)			
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
7.1. Seisame solidaarse tervishoiu mudeli ja selle arendamise eest.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
7.2. Parandame arstiabi kättesaadavust ning lühendame ravijärjekordi.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Inimkeskse integreeritud haiglavõrgu kava 2040	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	september 2021
	Patsiendikindlustuse ja -ohutuse seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Ravimiseaduse ja ravikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs ja ettepanekud vanglameditsiini ja arestimajades osutatavate meditsiiniteenuste jätkusuutlikkuse tagamiseks koostöös tsiviilmeditsiiniga	sotsiaalminister	siseminister, justiitsminister	minister	juuli 2020
	Ravikindlustuse seaduse jm seaduste muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
7.3. Viime läbi tervishoiu rahastamise reformi eesmärgiga tõhustada ressursi kasutamist ning pakkuda inimestele rohkem kvaliteetseid teenuseid:	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
7.3.1. parandame esmatasandi arstiabi kättesaadavust ja perearstinduse tehnoloogilist taset;	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programmi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Toetuse andmise tingimuste "Peremeditsiini tarkvara analüüs ja arendamine" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
7.3.2. kaalume ajutise töövõimetuse hüvitise maksmise välja viimist Haigekassast;	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
7.3.3. töötame välja ravijuhtumi diagnoosipõhise rahastamise mudeli;	Vabariigi Valitsuse määrus "Eesti Haigekassa tervishoiuteenuse loetelu" (iga-aastane tervishoiuteenuste loetelu ja piirhindade uuendamine)	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus

7.3.4. analüüsimise raviteenuste hindu ja nende komponente.	Vabariigi Valitsuse määrus "Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu" (iga-aastane tervishoiuteenuste loetelu ja piirhindade uuendamine)	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
7.4. Panustame perearsti süsteemi toimimisse, et vähendada EMO ja eriarstiabi koormust.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programmi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
7.5. Tagame perearstikeskustes vastuvõtu ka õhtustel tundidel ning nädalavahetustel.	TÄIDETUD (Perearsti nõuandeliinilt 1220 saab ööpäev läbi küsida isikustatavat abi ja Eesti Haigekassa on loonud võimaluse täiendavalt rahastada perearstikeskuste tööajaväliselt vastuvõttu, mida võib perearstikeskus rakendada nii perearstile kui ka -õele ning seda nii tööpäevadel kui ka puhkepäevadel täiendavate vastuvõttude tegemiseks)				
7.6. Säilitame maakondlikud haiglad ja rajame tervisekeskusi. Tagame arstiabi inimestele võimalikult kodus lähedal, arvestades regionaalpoliitilisi kaalutlusi.	Inimkeskse integreeritud haiglavõrgu kava 2040	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	september 2021
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Toetuse andmise tingimuste "Keskaigla infrastruktuuri kaasajastamine riskipiirkonnas" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
7.7. Tõhustame narkomaania ja alkoholismi ennetust ning ravi. Peame oluliseks rakendada sõltlastest vägivaldsetele kurjategijatele kohustuslikke võõrutusprogramme.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programmi elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister, siseminister	minister	pidev tegevus
	Programmide rakendamine sõltuvus- ja vägivalda probleemidega õigusrikkujate kohtlemiseks kriminaalmenetluses	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Karistusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise eelnõu	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
7.8. Tagame haigekassa poolt rahastatavate teenuste osutajate võrdse kohtlemise.	Analüüs ja ettepanekud Eesti Haigekassa lepingupartnerite kohtlemise põhimõtete korrastamiseks, seades eesmärgiks teenuste kvaliteedi paranemise ja järjepidevuse	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
7.9. Kiirendame digisaatekirjade, e-konsultatsioonide, digiregistrite ja teiste digilahenduste kasutusele võtmist.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programmi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Digiregistratuuri kasutuselevõtt piirkondlikes kesk- ja üldhaiglates	sotsiaalminister		minister	täidetud (1.12.2019)
	Väljatöötamiskavatsus tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna teenuste pakkumisel ühtse hindamiskeskonna loomiseks	sotsiaalminister		minister	täidetud (27.11.2019)
	Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduseelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	märts 2021
	Tervisetöendite digitaliseerimisega seonduvad õigusmuudatused	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	mai 2021
7.10. Käivitame personaalse terviseplatvormi väljatöötamise, mis aitab inimesel koguda ja analüüsida terviseandmeid ning kujundada oma tervisekäitumist. Viime ellu põhimõtte, et igal täisealisel inimesel on oma perearstiga kokku lepitud terviseplaan.	Analüüs ja ettepanekud patsiendiportaali teenuste uuendamiseks	sotsiaalminister		minister	november 2020
	Geeniproovide kogumise jätkamine, eesmärgiga koguda 2019. a lõpuks kokku 200 000 geeniproovi	sotsiaalminister		minister	täidetud (detsember 2019)
7.11. Analüüsime võimalusi raviteenuste kättesaadavuse laiendamiseks ravikindlustuseta inimestele.	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020

7.12. Peame oluliseks laste ja noorte regulaarse tervise seisundi jälgimist, sh ülekaalulisuse, sõltuvustegevuste ja vaimse tervise probleemide vähendamist.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programmi elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
	Roheline raamat vaimse tervise probleemide koordineeritud ennetamise ja raviprotsesside tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, siseminister, justiitsminister, kaitseminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Tegevuskava suitsiidide ennetamiseks	sotsiaalminister	siseminister	minister	november 2021
	Analüüs ja ettepanekud lasteasutuste mahetoidu programmi maksumuse ja rakendamise kohta	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
	Analüüs ja ettepanekud Eesti lasteasutustes mahetoidu ja Eestis toodetud toidu laiemal kasutamise võimalikkuse kohta	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Rahvatervise seaduse eelnõu	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Toitumise ja liikumise roheline raamat	sotsiaalminister	kultuuriminister, haridus- ja teadusminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
7.13. Suurendame haiguste ennetusse suunatavaid vahendeid.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programmi elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programmi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetava keskkonna programmi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
7.14. Looime vajalikud süsteemid inimeste vaimse tervise alaseks harimiseks, kogunevate probleemide ennetamiseks ja raviprotsessi õigeaegseks käivitamiseks.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programmi elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
	Roheline raamat vaimse tervise probleemide koordineeritud ennetamise ja raviprotsesside tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, siseminister, justiitsminister, kaitseminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Tegevuskava suitsiidide ennetamiseks	sotsiaalminister	siseminister	minister	november 2021
7.15. Vaatame üle hambaravihüvitise korra ning muudame hüvitise patsiendiga kaasaskäivaks. Pöörame erilist tähelepanu profülaktikale ja noorte hambaravile.	Analüüs ja ettepanekud hambaravihüvitise täiendamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (14.11.2019)
7.16. Laiendame nõustamisprogramme teadlikuks pereplaneerimiseks, tervete laste sünniks, emade tervise kaitseks ja abortide arvu vähendamiseks.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
	Analüüs ja ettepanekud raseduskriisi nõustamise ja naistekliinikutes töötava kliinilise psühholoogi konsultatsiooni kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	märts 2021
	Sündimust toetava perepoliitika pikaajaline visioon	rahvastikuminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
7.17. Teeme koostööd sotsiaalpartneritega tööõnnetus- ja kutsahaiguskindlustuse põhimõtete välja töötamiseks.	Analüüs ja ettepanekud tööõnnetus- ja kutsahaiguskindlustuse põhimõtete rakendamiseks	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud töötervishoiuteenuse süsteemi parendamiseks ja jätkusuutlikkuse tagamiseks	sotsiaalminister		minister	oktoober 2020

7.18. Laiendame loovisikute sotsiaalseid garantiisid, eeskätt ravikindlustust.	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud lühiajaliselt ja ebaregulaarselt töötavate inimeste töötuskindlustussüsteemi hõlmamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (30.4.2020)
	Analüüs ja ettepanekud vabakutseliste loovisikute, nende majandusliku toimetuleku mudelite ja sotsiaalsete garantiide kättesaadavuse parandamiseks	kultuuriminister	sotsiaalminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2021
	Ebatüüpiliste töövormide alusel töötavatele inimestele sotsiaalsele kaitsele ligipääsu tagamise tegevuskava	sotsiaalminister	rahandusminister, rahvastikuminister, kultuuriminister	minister	mai 2021
	Töötuskindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	mai 2021
<b>VIII Sotsiaalne turvalisus</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>		Pensioni ja palga mediaansuhte (baastase: 2018. a 50%, sihttase 2023. a 50%)			
		Absoluutse vaesuse määr puuetega inimeste seas, % (baastase: 2017. a 4%, sihttase 2023. a 0,3%)			
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
8.1. Kaasame eakaid ühiskondlikult oluliste küsimuste aruteludesse läbi eakate nõukogude.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud vabariigiliste rahastamise mitmekesistamiseks ja annetatamiste soodustamiseks	rahvastikuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
8.2. Jätkame seeniorite teenusmajade loomist, mis tagavad eakatele nii hoolekande kui ka olmeteenused.	Meetme "Elamufondi arendamise investeringutoetuse kohalikele omavalitsustele" elluviimine	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister, riigihalduse minister, rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
8.3. Seame eesmärgiks erakorralise pensionitõusu, et tõsta eakate toimetulekut ja heaolu.	Analüüs ja ettepanekud erakorralise pensionitõusu kohta aastal 2020	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
	Analüüs ja ettepanekud erakorralise pensionitõusu kohta aastal 2021	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud väliseesti kogukonnaga seotud sotsiaalkindlustuslepingute sõlmimisest	välisminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
8.4. Kehtestame üleriigilised põhimõtted hooldajatoetuse maksmiseks.	Analüüs ja ettepanekud hooldajatoetuse põhimõtete ühtlustamiseks ning omastehooldajatele tugipaketi väljatöötamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
8.5. Kujundame püsiva puude tõestamise süsteemi lihtsamaks ja inimsõbralikumaks.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Väljatöötamiskavatsus pikaajalise hoolduse süsteemi uutel alustel rakendamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	minister	detsember 2020
8.6. Laiendame õendusteenuse kättesaadavust nii kodus kui hooldekodudes.	TÄIDETUD (Õendusteenus hooldekodudes on alates 2020. aastast Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste nimekirjas)				
8.7. Seame eesmärgiks parandada erivajadusega inimeste abivahendite kättesaadavust.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Analüüs ja ettepanekud abivahendite eelarve jätkusuutlikkuse ja eelarve arvestusliku kuluna planeerimise mõju kohta riigieelarvele ja inimestele vajaduspõhiselt abivahendite kättesaadavuse tagamiseks	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
8.8. Laiendame puuetega laste ja noorte õppevõimalusi.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
8.9. Kaasajastame erivajadustega inimeste teenuste ja toetuste korralduse ning rahastuse.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika rahastamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
	Väljatöötamiskavatsus pikaajalise hoolduse süsteemi uutel alustel rakendamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	minister	detsember 2020
	Piirkondlike eripärasid ja piirkondlikku paindlikkust arvestava detailse plaani väljatöötamine pikaajalise hoolduse koordineerimismudeli rakendamiseks üle riigi	sotsiaalminister	riigihalduse minister	minister	detsember 2021

8.10. Looe arusaadavad reeglid sotsiaalteenuste eest tasumisel maksimaalse omaosaluse määramiseks, lähtudes põhimõttest, et koduteenused peaks olema inimesele soodsamad kui hooldekodusse paigutamine.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Väljatöötamiskavatsus pikaajalise hoolduse süsteemi uutel alustel rakendamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	minister	detsember 2020
8.11. Parandame elukeskkonna ligipääsetavust kõigi valdkondade üleselt.	Ettepanek ligipääsetavuse rakkertühma loomiseks	riigisekretär	sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, haridus- ja teadusminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (26.9.2019)
	Ligipääsetavuse rakkertühma vahearuanne	riigisekretär	sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, haridus- ja teadusminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Ligipääsetavuse rakkertühma lõpparuanne	riigisekretär	sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, haridus- ja teadusminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2021
8.12. Jätkame koostöös omavalitsustega intellektihäirega inimeste elukeskkonna parandamist ja teenuste (sh ööpäevaringsete) arendamist.	Rakenduskaava prioriteetse suuna 2 "Sotsiaalse kaasatuse suurendamine" meetme 2.5 "Hoolekande taristu arendamine, keskkonna kohandamine puuetega inimeste vajadustele vastavaks" tegevuse 2.5.1 "Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Sotsiaalkaitseministri 19.02.2019 käskkirja nr 19 "Taotlusvoor intervallhoiuteenuse osutamise teenuskohtade kohandamiseks" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
8.13. Käivitame innovaatilisi lahendusi koduse toimetuleku ja hoolduse toetamiseks.	Roheline raamat "Tehnoloogiliste lahenduste kasutus sotsiaalkaitstes"	sotsiaalminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Meetme "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused" toetuse andmise tingimuste elluviimine uudsete lahenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
8.14. Töötame välja Eestile sobiva vabatahtlike koostöömudeli hoolekandes.	Analüüs ja ettepanekud vabatahtlike kaasava koostöömudeli rakendamiseks hoolekandes	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2020
8.15. Tagame kooliaja lõppedes kõigile mitteiseisevatele puudega noortele koha, kuhu edasi suunduda.	Analüüs ja ettepanekud erivajadusega laste tugisüsteemi korrastamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
8.16. Suurendame kodus pakutavate sotsiaalteenuste (sh hooldusteenuste) mahtu, valikut ja kvaliteeti.	Meetme "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused" toetuse andmise tingimuste muutmise	sotsiaalminister		minister	täidetud (9.7.2019)
	Meetme "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused" raames avatud taotlusvoorude elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
8.17. Suurendame nii rehabilitatsiooni kui ka taastusravi võimalusi.	Analüüs ja ettepanekud Rahvusvahelise Funktsionaalsete Piirangute Klassifikaatori (RFK) kasutamiseks	sotsiaalminister		minister	juuni 2020
	Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (6.2.2020)
8.18. Paneme rõhku pikaajalise hoolduse valdkonnas töötavate spetsialistide väljaõppele ja täiendharidusele.	Heaolu arengukava 2016–2023 hoolekandeprogrammi elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse süsteemi kvalifitseeritud tööjõu vajaduse ja tööjõuressursi tagamise kohta	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
8.19. Jätkame hooldust vajavatele keerulisematele sihtgruppidele (nt dementsusega inimesed, autismispektrihäirega inimesed) pakutavate teenuste ja hooldekodukohtade arendamist ja kaasajastamist.	Projekti "Innovaatiline eakate kodu keerulise hooldusvajadusega eakatele" elluviimine	sotsiaalminister		minister	täidetud (3.12.2019)
	Tegevuskava dementsusealase poliitika rakendamiseks	sotsiaalminister		minister	juuli 2020
8.20. Jätkame sundüürmike ja represseeritud andmebaasi täpsustamist ning analüüsime koostöös omavalitsustega, Eesti Üürnike Liidu, Eesti Memento Liidu ja Eesti Omanike Kesklüüdiuga võimalikke lahendusi.	Analüüs "Omandireformi sotsiaalne mõju rõhuasetusega elamu- ja restitutsioonipoliitikal" tegemine ja ettepanekute esitamine	riigihalduse minister	rahandusminister, rahvastikuminister, justiitsminister	minister	jaanuar 2021

#### Pensioni II samba reform



8.21. Säilitame teise pensionisamba ja selle poolt pakutavad teenused.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
	II samba reformiks vajalikud analüüsid ning kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (II samba reform)	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (14.11.2019)
8.22. Vaatame üle pensionifondide haldustasud, teise samba väljamaksete korra pensioniikka jõudmisel ning kindlustuslepingute sõlmimise ja lõpetamise tingimused.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
8.23. Me ei muuda kogumispensionide süsteemiga liitumise korda ning inimesed, kellel on kehtiva seaduse järgi kohustus süsteemiga liituda, liidetakse süsteemiga ka edaspidi automaatselt.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
8.24. Kaalume tööandja poolt töötajatele pensioni kogumise võimaluste soodustamist.	Analüüs ja ettepanekud tööandja poolt töötajatele pensioni kogumise võimaluste soodustamiseks, sh soodustingimustel vanaduspensionide seaduse ja väljateenitud aastate pensionide reformimiseks	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud riikliku pensionikindlustuse (sh tööandjapension ja II pensionisamba vabatahtlikkuse) sotsiaalse ja finantsilise jätkusuutlikkuse kohta	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
8.25. Võtame 1. jaanuariks 2020 vastu seadusemuudatused, millega:	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
	II samba reformiks vajalikud analüüsid ning kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (II samba reform)	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (14.11.2019)
8.25.1. Teise pensionisambaga liitunud ja tulevikus liituvad inimesed saavad õiguse teise pensionisamba skeemist avalduse alusel väljuda. Väljunud inimesi koheldakse analoogselt nendega, kes ei ole teise sambaga liitunud. Selleks töötame välja väljamaksmise tingimused ja korra. Väljamaksed teise samba pensionifondidest tehakse pärast avalduse esitamist kahe aasta jooksul ning neilt tasutakse tulumaks.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
8.25.2. Teise samba pensioni kogumist jätkavad inimesed saavad õiguse esitada avaldus, mille alusel kantakse teise sambasse tehtavad maksed (2%+4%) edaspidi teise samba fondi asemel otse inimese investeerimiskontole.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
8.25.3. Teise pensionisambasse kogutud vara võimaldatakse kanda pensioni koguja investeerimiskontole. Väljamaksed teise samba fondidest investeerimiskontole tehakse pärast avalduse esitamist kahe aasta jooksul, fondide vahetamisega samadel tähtaegadel.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
8.25.4. Investeerimiskontolt vahendite väljavõtmine on võimalik igal ajahetkel. Vahendite väljavõtmisel tuleb tasuda tulumaks.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
8.25.5. Laiendame investeerimiskonto kasutamise võimalusi.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
8.25.6 Inimestele, kes ei ole teise samba süsteemiga liitunud või on süsteemist väljunud, antakse õigus sellega liituda.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (6.6.2019)
<b>IX Haridus- ja teaduspoliitika</b>					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Eri- ja kutsealase hariduse täiskasvanute (25–64) osakaal (%) – 2018. a 27%, sihttase aastateks 2021–2023 25%				
	Riigieelarves kavandatud TA kulutused osakaaluna SKPst (algata 2019: 0,75%, sihttase 2023.a. 1%)				
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
<b>Teadus ja kõrgharidus</b>					
9.1. Seame eesmärgiks tõsta riigi poolt teadus- ja arendustegevuseks eraldatavate vahendite tase vähemalt 1%-ni SKT-st. Peame oluliseks erasektori investeringute osakaalu tõusmist teadus- ja arendustegevusse.	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete teadus- ja arendustegevust soodustava maksueringi teemal	rahandusminister	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete teadus- ja arendustegevuse statistika kogumise tõhustamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	rahandusminister, teadus- ja haridusminister	minister	täidetud (detsember 2019)
	Analüüs ja ettepanekud Ettevõtlike Arendamise Sihtasutuses innovatsiooni toetamise võimekuse parandamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister			Vabariigi Valitsus

	Teadus- ja tehnoloogiamahukate iduettevõtete fond	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete rakendusuringute toetamise korraldamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud humanitaarteaduste rahastamise tõhustamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud riigi ärühingute TA investeeringute suurendamiseks (osana riigi osaluspoliitikast)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Ministeeriumide valdkondlikud teadus- ja arendustegevuse tegevusplaanid	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	mai 2020
9.2. Eraldame osa riigi teadus- ja arendustegevusse suunatavatest vahenditest kaasrahastusena ettevõtjatele, kes tellivad teadusasutustelt teenuseid või tegelevad ise teadus- ja arendustegevusega. Motiveerime teadlasi ja teadusasutusi panustama turulähedasse toote- ja tehnoloogiaarendusse.	Ettevõtlike haruliitude arendusnõunike toetusmeede	haridus- ja teadusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	täidetud (5.9.2019)
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtlusdoktorantuuri tõhusamaks korraldamiseks	haridus- ja teadusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse (TAIE) arengukava 2035 fookusvaldkondade valikuks ja nutika spetsialiseerumise valikute uuendamiseks	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Arendusgrandi katseprojekti tulemused	haridus- ja teadusminister		minister	september 2020
9.3. Kaasame Eesti Teaduste Akadeemia esindajaid riigile oluliste küsimuste langetamisel.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Teadus- ja Arendusnõukogu koosseisu kinnitamine	riigisekretär	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (november 2019)
9.4. Paneme teaduse ja hariduse valdkonna ning erasektori koostöös Eesti liikmelisuse maailma teaduskeskustes maksimaalselt tööle.	Analüüs ja ettepanekud Eesti liikmesuse paremaks ärakasutamiseks (sh ESAs, CERNis, EUROSTARSiS, Euroopa HorisonDis)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Ettevõtete EUROSTARSiS osalemise toetus	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	täidetud (9.7.2019)
	CERNiga liitumise leping	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	mai 2020
9.5. Soodustame teaduse rahastus- ning hindamissüsteemi kaudu eestikeelse teadustöö edendamist, Eestiga seotud teemade uurimist ning riigi ja ühiskonna huve teenivat teadustööd.	Ministeeriumide valdkondlikud teadus- ja arendustegevuse tegevusplaanid	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	mai 2020
	Ressursside väärdamise programm (puit, põllumajaandustooted, maavarad)	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (30.4.2020)
	Haridusteaduste programmi loomine Eesti haridusteaduste toetamiseks ja järelkasvu tagamiseks	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (13.11.2019)
9.6. Seame prioriteetseks rahvusteaduste kui rahvusliku identiteedi põhialuse edendamist. Toetame ja edendame Eesti lähiajaloo teaduslikku uurimist.	Eesti keeletehnoloogia 2018–2027 programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti keele ja kultuurimälu programm	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (21.6.2019)
	Analüüs ja ettepanekud humanitaarteaduste rahastamise tõhustamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020

9.7. Tagame õppejõududele konkurentsivõimelise palga ning üliõpilaste tasuta ja kõrge kvaliteediga hariduse eesti keeles (välja arvatud rahvusvaheliste lepingute alusel toimuvad koostöövõrgustikud, ühisõppekavad, üliõpilasvahetused, koostööprojektid jms). Seame kõrghariduse lisarahastamisel eesmärgiks, et eestikeelse kõrghariduse osakaal ei väheneks.	Analüüs ja ettepanekud kõrghariduse rahastamisvõimaluste kohta	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (detsember 2019)
	Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
9.8. Jätkame eestikeelse kõrghariduse õppevara programmiga.	"Eestikeelsete kõrgkooliõpikute loomise toetamise põhimõtted 2018–2027" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2020
9.9. Analüüsime Eestile olulistes valdkondades riiklikult tagatud õppelaenu süsteemi loomist, kus ülikooli lõpetaja ei pea õpingute lõpus laenu tagasi maksma, kui ta töötab vähemalt viis aastat Eestis.	Analüüs ja ettepanekud õpingute lõppedes Eestisse tööle jäämise soodustamise võimaluste kohta õppelaenu tagastamise tingimuste muutmise abil	haridus- ja teadusminister	rahandusminister	minister	veebuar 2022
9.10. Looime paremad võimalused erivajadusega õppurite (sh vaegkuuljad ja vaegnägijad) osalemiseks kõrghariduses ja kutseõppes.	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Eesti keeletehnoloogia 2018–2027 programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.11. Seame eesmärgiks doktorandipalga kehtestamise.	Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse ning kõrgharidusseaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (24.3.2020)
9.12. Arendame elukestvat õpet ning rahvatükkoolide tegevust täiskasvanute täienduskoolituste ellu viimisel.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 täiskasvanuhariduse programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.13. Lahendame viipekeele tõlkide õpetuse küsimuse.	Analüüs ja ettepanekud viipekeele tõlke teenuse kättesaadavuse parandamiseks ja viipekeele tõlkide piisaval hulgal tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	minister	juuni 2020
<b>Alus-, põhi- ja keskharidus</b>					
9.14. Väartustame lasteaiatõpetajate tööd. Teeme koostööd kohalike omavalitsustega, et lasteaiatõpetajate palk tõuseks.	Vabariigi Valitsuse määruse "Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord" eelnõu	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
9.15. Seame eesmärgiks õpetajate palgatõusu jätkamise ja tunnustame nende tööd.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogrammi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Vabariigi Valitsuse määruse "Põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammäär" muutmise eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (5.12.2019)
	Vabariigi Valitsuse määruse "Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord" eelnõu	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
9.16. Korraldame õpetajate IT-alast ettevalmistust ning seome õppekavad tihedamalt IT-vahendite kasutamisega nii iseseisvas töös kui ka koolitunnis.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 digipöörde programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.17. Tagame õpetajatele professionaalse nõustamise, mis hõlmab nii üldpedagoogilist, psühholoogilist kui ka hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamise alast nõustamist.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogrammi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Haridusteaduste programmi loomine Eesti haridusteaduste toetamiseks ja järelkasvu tagamiseks	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (13.11.2019)
9.18. Kasvatame ühisosa kutse- ja üldhariduse vahel, suurendame valikuvabadust haridussüsteemis ning tõstame kutsehariduse mainet. Pakume noortele tööturul konkurentsivõimelist haridust ja kutseoskusi.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 kutseharidusprogrammi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 täiskasvanuharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
9.19. Tagame kodulähedaste koolide säilimise.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogrammi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus

9.20. Toetame suurema otsustusõiguse andmist koolidele ja vähendame kohustuslike ainete mahtu õppekavas.	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.21. Teeme kõik, et muuta lasteaiad, põhikoolid, gümnaasiumid ja kutsekoolid turvaliseks ning kiusamisvabaks. Edendame sotsiaalmeedia käitumise norme ja etiketti, et vähendada virtuaalkiusamist.	Haridus- ja teadusministri käskkirjaga kinnitatud kontseptsiooni "Kiusamisvaba haridustee kontseptsioon" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.22. Tagame koolivõrgu mitmekesisuse. Selleks tagame riigi-, munitsipaal- ja erakoolidele ühetaolised rahalised võimalused hariduse pakkumiseks.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.23. Tõstame õpilaste liikumisharjumust tervislike eluviiside lahutamatu osana. Selleks teeme koostööd riigi, kohalike omavalitsuste, haridusasutuste, lapsevanemate ning erasektori vahel.	Toitumise ja liikumise roheline raamat	sotsiaalminister	kultuuriminister, haridus- ja teadusminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide 2014–2021 programmi "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine" raames rahastatava projekti "Koolilaste liikumisharrastuse suurendamine" toetuse rahuldamise otsus	sotsiaalminister		minister	täidetud (19.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.24. Tõhustame tervise, sotsiaal- ja haridusvaldkonna koostööd kindlustamaks lastele vajalike tugiteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi olenemata lapse elukohast ja haridusliku erivajaduse olemasolust.	Analüüs ja ettepanekud erivajadusega laste tugisüsteemi korrastamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Alushariduse seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Alushariduse riiklik õppekava	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
9.25. Looame koolides programmi IT-õppe parandamiseks ning integreerime IT-õppe riiklikku õppekavasse. Laiendame koolides robotika- ja programmeerimisõpet.	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
	ProgeTiiger programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.26. Toetame koolides maleõpet selleks vajaliku inventari soetamisega ning soosime erinevate mõtlemängude arendamist.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogrammi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.27. Toetame usundiõpetuse laialdasemat pakkumist valikainena.	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.28. Vaatame üle gümnaasiumihariduse korralduse.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
9.29. Korrastame põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused.	Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (15.8.2019)
	Vabariigi Valitsuste määruste "Põhikooli riiklik õppekava" ja „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigeksamitunnistuse statuut ja vormid“ eelnõud	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Ministri määruse „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpuksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpuksamite ja riigeksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ eelnõu	haridus- ja teadusminister		minister	jaanuar 2022
9.30. Võimaldame kõigile noortele vähemalt keskariduse või kutsekvalifikatsiooni.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	täidetud (31.12.2019)
	Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Noortevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
<b>Eesti keel</b>					

9.31. Arendame eesti keele majade tegevust ja eesti keele õppe võimalusi.	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
9.32. Laiendame eesti keele majade võimalusi lapsevanemate nõustamisel ja toetamisel eesti keele, hariduse, keelekümbluse ja muude eesti keele oskuste parandamise ning täiendamise võimaluste osas.	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
9.33. Kasvatame eesti keele õppe ja kasutamise võimalusi internetis ja nutiseadmetes. Loo me tasuta eesti keele õppe nutirakenduse, mida saab kasutada nii Eestis kui üle maailma eesti keele omandamiseks.	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Eesti keelevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2020
9.34. Toetame eesti keele õpet välisriigi koolides, kus õpivad eestlaste kogukonna lapsed. Laiendame vabalt kättesaadavat eestikeelset ja eesti keele digiõppevara.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Eesti keelevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Üleilmse eestluse programmi väljatöötamine	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, välisminister	minister	november 2020
	Rahvuskaaslaste programm 2014–2020 elluviimine	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, kultuuriminister	minister	detsember 2020
9.35. Tagame lasteaedades ja koolides väga hea eesti keele õpetamise taseme. Pöörame erilist tähelepanu piisava arvu õpetajate ettevalmistamisele ja motiveerimisele. Viime sisse palga lisakoeffitsiendi eestikeelse õppe edendamiseks.	Alushariduse seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Alushariduse riiklik õppekava	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Projekti "Professionaalne eestikeelne õpetaja kõigis vene õppekeele rühmades" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus

9.36. Peame oluliseks, et lasteaeades ja koolides oleks eesti keele oskust arendav kaasaegne metoodika ja õppevahendid. Seame eesmärgiks, et kõik koolilõpetajad valdavad vabalt eesti keelt, on võimelised jätkama oma õpinguid Eesti kõrgkoolides ja on konkurentsivõimelised tööturul.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Alushariduse seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Alushariduse riiklik õppekava	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
9.37. Töötame välja eestikeelse hariduse arendamise plaani, mis võimaldab lastel jätkata oma õpinguid eesti keeles.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
9.38. Looame Riigikogu juurde eesti keele õppe ja arenguga tegeleva probleemkomisjoni.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
9.39. Jätkame olemasoleva pilootprogrammiga, lubades pedagoogiliselt põhjendatud paindlikkust keele- ja aineõppe teostamisel kindlaks määratud mitmekeelsetes gümnaasiumites koos süvendatud eesti keele õppega.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
9.40. Säilitame ja uuendame Kohtla-Järvel eestikeelse eraldiseisva õppeasutuse.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
<b>X Kultuur, sport ja noorsootöö</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>					
Elanike kultuurielus osalemine viimase aasta jooksul ei vähene (baastase 2017. a 78,7%)					
Noorte kaasatus noorsootöös (% noorte koguarvust) (baastase 57,8%, sihttase 2022 – 60%)					
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
10.1. Hoiame ja arendame eesti keelt, mis on meie põhiseaduslik väärtus ning kohustus.	Eesti keelevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.2. Avardame laste võimalusi käia regulaarselt teatris, muuseumis ja kontsertidel.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud avardamiseks laste võimalusi käia regulaarselt teatris, muuseumis ja kontsertidel	kultuuriminister		minister	täidetud (3.2.2020)
10.3. Toetame Eesti laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkumist, väärtustades koorijuhte ning tantsuõpetajaid. Jätkame riigi poolt toetatud programmidega, et tagada eesti rahvakultuuri säilimine.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide rahastamise ning kollektiivi juhtide töötasude edaspidiseks toetamiseks	kultuuriminister		minister	täidetud (5.2.2020)
10.4. Seame eesmärgiks kõrgharidusega kultuuritöötajate palgatõusu.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.5. Väärtustame kirikute ja koguduste panust kohaliku kultuurielu edendamisel.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud usuühenduste rolli kohta kultuurielu edendamisel	rahvastikuminister	kultuuriminister	minister	täidetud (19.12.2019)
10.6. Toetame riiklikult oluliste Eesti ajaloo- ja kultuuriobjektide, sh sakraalehitiste renoveerimist ning kaasajastame muinsuskaitse nõuded.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Mälestiste omanikele suunatud toetused, et toetada ajaloolist taluarhitektuuri ning elavdada ja arendada ajaloolisi linnakeskusi	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
10.7. Algatame Globaalse Eesti programmi ülemaailmse Eesti kogukonna aktiveerimiseks ja kaasamiseks. Toetame eesti rahvuskultuuri tutvustamist ja viimist laia maailma ning eesti keele ja kultuuri hoidmist, arendamist ja uurimist kaasates meie kogukondi välismaal ja hea tahte saadikuid.	Analüüs ja ettepanekud ülemaailmse eestluse koostöökomisjoni loomiseks	rahvastikuminister	kultuuriminister, välisminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (20.6.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasipõrdujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020

	Üleilmse eestluse programmi väljatöötamine	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, välisminister	minister	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud väliseesti kogukonnaga seotud sotsiaalkindlustuslepingute sõlmimisest	välisminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
10.8. Toetame rahvaraamatukogude rolli ühiskonnas ning loome tingimused nende töö kaasajastamiseks ning tugevama sünergia loomiseks teabelevi ning kultuuri- ja huvitegevuse teiste valdkondadega.	Rahvaraamatukogu seaduse ja Eesti Rahvusraamatukogu seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatus	kultuuriminister		minister	mai 2020
10.9. Jätkame kultuuripärandi, muuseumikogude ja arhiivide digiteerimist ning digitaalsel kujul kättesaadavaks tegemist.	Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023 tegevuskava elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
	Põhja-Eesti ja Lõuna-Eesti pärandhoidlale kui hoiustamise, konserveerimise ja digiteerimise kompetentsikeskuste projekteerimine	kultuuriminister		minister	veebbruar 2023
10.10. Töötame välja loovisikute ja ühiskonna huve arvestava lahenduse nn tühja kasseti tasu süsteemi kaasajastamiseks.	Autoriõiguse seaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	kultuuriminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Vabariigi Valitsuse määruse "Audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise kord, salvestusseadmete ja -kandjate loetelu ning muusika- ja filmikultuuri arendamiseks ning koolitus- ja teadusprogrammide finantseerimiseks või kasutamiseks muudel analoogsetel eesmärkidel tasu taotlemise kord" muutmise	justiitsminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
10.11. Avardame loomemajanduse ettevõtete võimalsi ning tootarendust, ekspordi ja turundust toetavaid riiklike meetmeid ka loovtööstuse (sh filmitööstuse) ettevõtetele.	Analüüs ja ettepanekud loomemajanduse toetuste tulemuste kohta	kultuuriminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Tööstusomandi seadustiku muutmise väljatöötamiskavatus	justiitsminister		minister	detsember 2021
10.12. Peame oluliseks metseenlust ja motiveerime sponsorstust ning erakapitali suuremat kaasamist kultuuri loomisesse ja edendamisse.	Analüüs ja ettepanekud erakapitali suuremaks kaasamiseks kultuuri loomise ja edendamisse	kultuuriminister	rahandusminister, rahvastikuminister	minister	täidetud (31.10.2019)
10.13. Toetame kultuurivaldkonnas loomevaldkondade ekspordi ja rahvusvahelistumist. Toetame rahvusvahelise filmitööstuse toomist Eestisse ja selleks vastava taristu loomist.	Tööstusomandi seadustiku muutmise väljatöötamiskavatus	justiitsminister		minister	detsember 2021
10.14. Toetame eesti filmikunsti ja audiovisuaaltööstust.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.15. Laiendame kunsti kättesaadavust. Selleks käivitame galeriiprogrammi, mis loob vajalikud tingimused eesti kunsti eksponeerimiseks väljaspool suuremaid linnu.	Analüüs ja ettepanekud kunsti kättesaadavuse parandamiseks	kultuuriminister		minister	täidetud (25.10.2019)
<b>Sport</b>					
10.16. Renoveerime ja laiendame koostöös kohalike omavalitsuste ja erasektoriga riigi spordirajatiste võrku. Toetame kohalikke omavalitsusi kergliiklusteede ja liikumisradade võrgustike loomisel ning multifunktsionaalsete astaringselt kasutatavate spordiväljakute, sh jalgpalli sisehallide rajamisel.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
	Regionaalsete tervise- ja spordikeskuste programmi elluviimine ja jalgpalli sisehallide katseprojekti teostamine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
	Toetusmeede suuremate linnade jalgrattastrateegiate koostamiseks ja elluviimiseks	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	minister	veebbruar 2021
10.17. Seisame ausa mängu põhimõtete järgimise eest ning võitleme kokkuleppemängude ja dopingu vastu.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
10.18. Iga laps peaks päevas vähemalt 60 minutit aktiivselt liikuma. Toetame valikainena spordi pakkumist kooliprogrammi loomuliku osana ja jätkame ujumise algõpetust.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programmi elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus

	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Ujumise algõppe programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	minister	pidev tegevus
	Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide 2014–2021 programmi "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine" raames rahastatava projekti "Koolilaste liikumisharrastuse suurendamine" toetuse rahuldamise otsus	sotsiaalminister		minister	täidetud (19.12.2019)
	Toetumise ja liikumise roheline raamat	sotsiaalminister	kultuuriminister, haridus- ja teadusminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
10.19. Tagame toetuse andekatele noorsportlastele ning nende treeneritele.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
10.20. Peame oluliseks jätkata Eesti Olümpiakomitee programmi „Team Estonia“.	Spordiprogrammi 2020–2023 elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
10.21. Jätkame riikliku treeneritoetuse programmi ning kohtunike toetamist.	Spordiprogrammi 2020–2023 elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
10.22. Loomme riikliku invaspordi toetusprogrammi, mis annaks harrastajatele ja sportlastele suuremad võimalused treeninguteks ning osalemiseks nii siseriiklikel kui ka rahvusvahelistel võistlustel.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
10.23. Toetame rahvusvaheliste suurvõistluste korraldamist Eestis.	Spordiprogrammi elluviimine vastavalt kultuuriministri määrusele "Riigieelarvest Kultuuriministeeriumile spordi toetamiseks eraldatud vahenditest antavate sporditoetuste liigid ning toetuse taotlemise, taotleja hindamise, toetuse määramise ja määramisest keeldumise tingimused ja kord"	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
<b>Noored</b>					
10.24. Peame oluliseks noorte suuremat kaasamist riigielu juhtimisse.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	pidev tegevus
10.25. Toetame noorteorganisatsioone ning noortevõlgude ja noorteühenduste rolli tõstmist.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	pidev tegevus
10.26. Tunnustame mitteformaalset haridust kui osa noore enesearengust ja haridussüsteemist, tagades ligipääsu kvaliteetsele huviharidusele. Väärtustame läbi vabatahtliku kogemuse omandatud oskusi.	Riikliku huvihariduse ja huvitegevuse toetusüsteemi elluviimine	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	minister	pidev tegevus
	Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Noortevaldkonna arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
10.27. Toetame noorte isamaalise kasvatuses tegelevaid organisatsioone.	Kaitseminsteeriumi valitsemisala 4-aastase arengukava 2021–2024 elluviimine	kaitsemister		minister	pidev tegevus
	Haridus- ja teadusministri strateegiliste partnerite toetamise käskkirj	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (14.2.2020)
10.28. Laiendame laste võimalusi osalemaks suvelaagrites ja õpilasmalevates.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	pidev tegevus
10.29. Toetame puuetega noorte võimalusi osaleda huviringides, noortekeskuste tegevustes jt noortele suunatud tegevustes.	Toetuse andmise tingimuste "Noorsootõtjate koolituste arendamine" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (detsember 2019)
	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programmi 2020–2023 elluviimine	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	pidev tegevus
10.30. Toetame noori tööturule sisenemisel. Peame oluliseks ennetustegevusi mittetöötavate ja mitteõppivate (NEET) noorte arvu vähendamiseks.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	täidetud (31.12.2019)
	Toetuse andmise tingimuste "Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus



	Heaolu arengukava 2016–2023 tööturuprogrammi 2020–2023 elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud noortegarantii tugisüsteemi tulemuslikkuse ja tegevuste jätkamise kohta	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2021
<b>XI Sidus ühiskond ja rahvastik</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>					
Rahvaarvu suurenemine (baastase 2019. a 1 323 824 inimest)					
Tajutud seotus Eesti riigiga (tugeva ja keskmise seotuse tajuga inimeste osakaal on vähemalt 72%)					
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
<b>Pered ja rahvastik</b>					
11.1. Tagame lasterikastele ja noortele peredele võimaluse saada oma kodu soetamiseks või parendamiseks laenu riigi käendusel ning ilma kohustusliku omafinantseeringuta. Kaasajastame lasterikaste perede Kredexi kodutoetuse kriteeriume ja summasid.	Analüüs ja ettepanekud omafinantseeringuta laenu andmise võimaluste kohta	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Majandus- ja taristuministri määruse eelnõu "Lasterikaste perede kodutoetuse andmise tingimused"	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister, rahvastikuminister	minister	täidetud (21.11.2019)
11.2. Jätkame meetmega kohalike omavalitsuste elamufondi investeringute toetamiseks.	Meetme "Elamufondi arendamise investeringutoetus kohalikele omavalitsustele" elluviimine	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister, riigihalduse minister, rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
11.3. Seame eesmärgiks suurendada maksuvaba tulu lähtudes laste arvust peres.	TÄIDETUD (Tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus 106 SE on Riigikogus vastu võetud 11.12.2019)				
11.4. Looime välismaalt tagasipöördumiseks institutsiooni, mille ülesandeks on perede ja üksikisikute nõustamine, et lihtsustada Eesti elukorraldusega taas harjumist, elu- ja töökoha ning lastele koolikoha leidmist ja muude praktiliste küsimuste lahendamist.	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvusaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
11.5. Tagame riigipoolse elatisabi süsteemi efektiivse toimise, mis tagaks elatisraha mittedaavate üksikvanematele laste elatisraha kindlustamise.	Analüüs ja ettepanekud miinimumelatiselise meetodika uuendamiseks	justiitsminister	rahvastikuminister	minister	detsember 2020
	Perehüvitiste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	rahvastikuminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
11.6. Võitleme perevägivaldaga, analüüsime praeguseid menetluspraktikaid ning kujundame välja tõhusamad meetmed, sh täiendades seadusi.	Tegevuskava lähisuhtevägivalda ennetamiseks	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
	Ohvriabi seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	sotsiaalminister	justiitsminister, rahvastikuminister	minister	juuni 2020
	Ohvriabi seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister	justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	mai 2021
	Analüüs ja ettepanekud seksuaalse või füüsilise väärkohtlemise ohvriks langenud laste abistamise süsteemi arendamiseks	sotsiaalminister	justiitsminister, siseminister	minister	detsember 2020
11.7. Koostöös omavalitsustega võtame suuna, et igas omavalitsuses oleks vähemalt 1 lastekaitsetöötaja 1000 lapse kohta.	Koostöö kokkulepe omavalitsuste esindusorganisatsioonidega	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahvastikuminister	minister	juuni 2021
	Analüüs ja ettepanekud lastekaitsetöötajate piisavuse ning lastekaitsetöö sisulise kvaliteedi kohta	sotsiaalminister		minister	detsember 2020
11.8. Peredele on parim, kui laste kasvamisest võtavad võrdset osa mõlemad vanemad ning vanematel on võimalus saada tuge ja teavet vanemaks olemisest.	Analüüs ja ettepanekud riikliku perelepituse süsteemi loomiseks	rahvastikuminister	justiitsminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.1.2020)
	Riikliku perelepituse süsteemi väljatöötamine	rahvastikuminister	justiitsminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	veebuar 2021

	Analüüs seniste perepoliitika meetmete mõjususe ja kulutõhususe kohta ning ettepanekud peredele suunatud toetuste ja teenuste täiendamiseks	rahvastikuminister	sotsiaalminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Suhtlusõiguse eelnõu	justiitsminister	sotsiaalminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Vanemapuhkuste ja -hüvitiste süsteemi muudatustega seotud rakendusaktid	rahvastikuminister	sotsiaalminister	minister	täidetud (7.8.2019)
	Vanemlike oskuste arendamisele suunatud programmide elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
11.9. Arendame vanemlust, sh kasuperesid toetavaid programme ja teenuseid.	Perevanema lepingu väljatöötamiskavatsus	sotsiaalminister		minister	täidetud (25.9.2019)
	Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
11.10. Arendame teenuseid laste murede, sh vaimse tervise probleemide varajaseks märkamiseks.	Roheline raamat vaimse tervise probleemide koordineeritud ennetamise ja raviprotsesside tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, siseminister, justiitsminister, kaitseminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Tegevuskava suitsiidide ennetamiseks	sotsiaalminister	siseminister	minister	november 2021
11.11. Viime läbi muu riigielu küsimusena rahvahääletuse ettepaneku kohta täiendada põhiseadust määratledes abielu mehe ja naise vahelise liiduna. Antud riigielu küsimuse hääletuse viime läbi 2021. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste ajal.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
11.12. Juhul kui rahvahääletuse tulemus on positiivne, siis võtame vastu põhiseaduse täienduse, määratledes abielu mehe ja naise vahelise liiduna.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
11.13. Koalitsioonierakondadel ei ole ühist seisukohta kooseluseaduse tühistamise ega rakendamise osas.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
11.14. Loomme Riigikogu juurde rahvastikukriisi lahendamiseks tegeleva probleemkomisiooni.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
<b>Rahvusvähemused</b>					
11.15. Tagame kõikidele rahvusgruppidele Eestis oma rahvuskultuuri arendamise võimalused koos vabadusega integreeruda eesti rahvuskultuuri.	Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aastani 2030	rahvastikuminister, kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
11.16. Jätame rahvusvähemuste kultuuriseltside ja pühapäevakoolide toetamist.	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
11.17. Arendame koolitussüsteemi, mis tagab erinevatele elukutsetele ja tegevusvaldkondadele vastavad eesti keele kursused.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 töötoru ja õppe tihedama seostamise programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
11.18. Tõstame venekeelse elanikkonna teadlikkust õiguskeskkonnast ja tagame neile riigi õigusabi.	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020

11.19. Edastame aktiivsemalt avaliku sektori tööhõive võimalusi ka muukeelsele elanikkonnale.	Analüüs ja ettepanekud aktiivsemalt avaliku sektori tööhõive võimaluste edastamiseks ka muukeelsele elanikkonnale	riigihalduse minister	kultuuriminister, rahvastikuminister	minister	täidetud (detsember 2019)
	Avaliku sektori tööhõive võimaluste edastamise analüüsi tegevuskava elluviimine	riigihalduse minister	kultuuriminister, rahvastikuminister	minister	november 2022
	Mitmekesisuse märgisega liitunud avaliku sektori organisatsioonide arvu suurendamine	sotsiaalminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
11.20. Mitmekesistame ja arendame lõimumispoliitikat. Toetame inimeste lõimumist Eesti ühiskonna ja eesti kultuuriga.					
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvusaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
<b>XII Majandus, ettevõtlus ja maksud</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>		Tootlikkus hõivatu kohta suhtena EL keskmisest 80% (algata: 2017. a 74,4%)			
		Tööhõives osalemine (20–64 a) on üle 79,5% (baastase: 79,2%)			
		Naiste ja meeste keskmiste tunnipalkade vahe ehk sooline palgalõhe väheneb vähemalt 18,5%-ni (baastase: 20,9%)			
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
<b>Majandus, rahandus ja tööturg</b>					
12.1. Anname erainvestoritele võimaluse investeerida praegu riigile kuuluvatesse äriühingutesse. Selleks müüme osaluse nendes riigi äriühingutes, mida riik strateegiliste huvide tõttu omama ei pea.	Analüüs ja ettepanekud riigile kuuluvate äriühingute võõrandamiseks	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Jätkuanalüüs ja ettepanekud riigile kuuluvate äriühingute võõrandamiseks	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
12.1.1. AS Eesti Teed (100% müük)	Analüüs ja ettepanekud AS Eesti Teed võõrandamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (23.5.2019)
	AS Eesti Teed avaliku enampakkumise läbiviimine	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	minister	oktoober 2020
12.1.2. AS Operail (kuni 49% müük)	Analüüs ja ettepanekud AS Operail vähemusosaluse müügiks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Ettepanek AS Operail tütarettevõttesse erakapitali kaasamiseks	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
12.2. Kapitalituru arendamiseks ja riigile kuuluvate ettevõtete juhtimise parandamiseks viime teatud riigi äriühingute vähemusosalused börsile, arvestades rahvaaktia põhimõtetele. Nt Enefit Green (kuni 49%).	Vabariigi Valitsuse otsus Enefit Green aktsiate noteerimiseks kuni 49%	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (18.12.2019)
	Riigi osalusega äriühingute osalemise põhjuste ja eesmärkide arutelu ja seisukohtade fikseerimine valitsuskabinetis ning vajaduse korral täiendav analüüs ja ettepanekud riigi äriühingute vähemusosaluste viimiseks börsile	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, sotsiaalminister, keskkonnaminister, maaeluminister, justiitsminister, riigihalduse minister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
12.3. Me ei võõranda strateegilisi äriühinguid, mis tegutsevad valdkondades, kus puudub konkurents ning mille võõrandamine võib suurendada julgeolekuriske või ohustada elutähtsate teenuste osutamist.	Riigi osalusega äriühingute osalemise põhjuste ja eesmärkide arutelu ja seisukohtade fikseerimine valitsuskabinetis. Eesti Vabariigi osaluspoliitika (äriühingutes osalemise poliitika) põhimõtete dokumendi koostamine ja vastava lähtekoha fikseerimine	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, sotsiaalminister, keskkonnaminister, maaeluminister, justiitsminister, riigihalduse minister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (16.1.2020)
12.4. Vaatame üle riigi kui omaniku kinnisvarapoliitika.	Analüüs ja ettepanekud riigi kinnisvarapoliitika kohta	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	november 2020

	Riigi kinnisvara valitsemise koondaruanne 2015–2019	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
12.5. Seisame rahvusvaheliselt tunnustatud hea ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna eest.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri määrus "Suurinvestori toetuse taotlemise ja kasutamise tingimused ning kord"	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	täidetud (5.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud välistippspetsialistide tööjõumaksude tagasimakse või toetuse süsteemi rakendamise kohta äriühingute tööjõumaksude ajutiseks vähendamiseks	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	täidetud (8.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud välistippspetsialistide tööjõumaksude vähendamiseks	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	juuni 2020
	Pankrotiseaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs ja ettepanekud maksusüsteemi konkurentsivõimelisuse teemal	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Saneerimiseaduse ja võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	september 2020
	Äriseadustiku jt seaduste muutmise seaduse eelnõu (ühinguõiguse revisjon)	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud reaalamajanduse rakendamiseks Eestis	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	august 2020
	Kaubandustegevuse seaduse kehtetuks tunnistamise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (nõuete kaotamiseks)	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2020
	Turismiseaduse muutmise seaduse eelnõu	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Tööstusomandi seadustiku muutmise väljatöötamiskavatsus	justiitsminister		minister	detsember 2021
12.6. Peame õigeks struktuurse tasakaalu reeglitest lähtuvat eelarvepoliitikat.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
12.7. Arendame Eesti kapitaliturgu, et iga hea investeering leiaks omale sobiva rahastuse panga, börsi, ühisrahastuse või otseinvesteeringute kaudu.	Pankade avansilise tulumaksu väikepankade erandi loomise analüüs ja vajaduse korral ettepanekud	rahandusminister		minister	juuni 2020
	Krüptovarade ja ühisrahastuse reguleerimise vajaduse analüüs	rahandusminister		minister	täidetud (september 2019)
	Analüüs ja ettepanekud Sihtasutuse KredEx toimimispõhimõtete muutmise vajaduse kohta (ettevõtluse rahastamise valdkond)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Investeeringufond Maaelu Edendamise Sihtasutuse juurde	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
12.8. Näeme puhast keskkonda, puhast õhku ja puhast vett Eesti konkurentsieelisena turismi, puhta toidu, looduskosmeetika ja -farmaatsiatoodete ning turismiteenuste turundamisel ja ekspordil.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020

	Eesti toidusektori ekspordi edendamise tegevuskava 2019–2022 elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2022
	Keskonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava 2019–2022 elluviimine	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister	minister	pidev tegevus
	Eesti mahemajanduse tervikprogrammi 2018–2021 elluviimine	maaeluminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2021
	Keskonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	täidetud (jaanuar 2020)
	Analüüs ja ettepanekud mere kestlikku kasutamist soodustavate majandustegevuste (sinimajanduse) arendamiseks Eesti merealal	keskkonnaminister	maaeluminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	juuni 2022
12.9. Kasvatame Eesti atraktiivsust turismisihkohana ja populariseerime siseturismi.	Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Eesti toidu tutvustamise ja müügievenduse kava "Eesti toit 2015–2020" elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2020
	Turismiseaduse muutmise seaduse eelnõu	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
12.10. Töötame Eesti majanduskasvu potentsiaali ning avaliku sektori efektiivsuse tõstmise nimel.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava 2021–2035	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs ja ettepanekud Eesti tööjõuvajaduse prognoosimudelite (OSKA) muutmiseks	haridus- ja teadusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.11.2019)
	Riigireformi tegevuskava 2019–2023	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (1.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud kaitsetõetuse paremaks sidumiseks muude ettevõtluse arenguks suunatud meetmetega	kaitseminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	täidetud (12.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete rakendusuringute toetamise korraldamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud chituse pika vaate loomiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud naiste ja meeste palgalõhe vähendamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, haridus- ja teadusminister, majandus- ja taristuminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	veebbruar 2022
	Töötuskindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	mai 2021
12.11. Jätame tööstusparkide arendamist ning toetamist loomaks võimalusi väärtusahela tekkeks ühte piirkonda.	Regionaalpoliitika programm	riigihalduse minister		minister	täidetud (1.10.2019)
12.12. Väärtustame Eesti transiidisektorit ning selle konkurentsivõimelisust.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2020
	Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030	majandus- ja taristuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
12.13. Väärindame Eesti toorainet kohapeal ning loome kõrge lisandväärtusega töökohti üle Eesti. Toetame metsanduse tasakaalustatud arengut.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)

	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Analüüs ja ettepanekud biomajanduse arendamiseks	maaeluminister	keskkonnaminister, haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	veebuar 2022
	Maavarade kasutamise analüüs	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	minister	täidetud (november 2019)
12.14. Pakume energiamahukatele ettevõtetele tootmissisendit, mis tõstab nende konkurentsivõimet.	Analüüs ja ettepanekud elektri- ja gaasiaktsiisi soodumäärade tarbijate ringi laiendamiseks	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud elektri võrgutasude ja taastuvenergia tasude vähendamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (10.12.2019)
12.15. Vähendame ka edaspidi ettevõtjate halduskoormust ning bürokraatiat. Rakendame andmete kogumisel ühekordse küsimise põhimõtet.	Keskonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seoses ühtse keskkonnala kasutusevõetuga ja infosüsteemi juurutamisega	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Aruandlus 3.0 projekti elluviimine	rahandusminister	riigihalduse minister, justiitsminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2022
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud reaalajamajanduse rakendamiseks Eestis	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	august 2020
12.16. Laiendame investeerimiskonto kasutamise võimalusi, et inimestel oleks võimalik investeerida rohkematesse varaklassidesse.	Analüüs ja ettepanekud tulumaksuseaduse muutmiseks	rahandusminister		minister	november 2020
12.17. Soodustame riigihangetel innovaatiliste lahenduste tellimist ning sotsiaalse vastutustundlikkuse põhimõtete järgimist.	Väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri määrus "Innovatsiooni edendavate hangete toetamise tingimused"	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	täidetud (5.7.2019)
	Analüüs ja ettepanekud innovaatiliste lahenduste tellimise tõhusamaks soodustamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
12.18. Peame oluliseks, et Eesti saaks erasektori ja avaliku sektori koostöös kaasaegse rahvusvahelise konverentsiturismi keskuse.	Analüüs ja ettepanekud keskuse asutamiseks (äriplaan koos tasuvusanalüüsiga)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
12.19. Toetame Eesti ettevõtete osalemist Dubai EXPO-l, et kasvatada meie teenuste ja toodete eksporti ning tuntust piirkonnas.	Eesti väljapanek Dubai EXPO-l	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	välisminister	minister	oktoober 2021
12.20. Väärtustame eksportivaid ettevõtjaid. Laiendame selleks Eesti diplomaatilisi esindusi ning suurendame majandusdiplomaatide ja -nõunikke arvu välismaal.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Eesti äridiplomaatia strateegia elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	välisminister	minister	pidev tegevus

	Analüüs ja ettepanekud välisesinduste ja majandusdiplomaatide võrgu laiendamiseks	välisminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (4.9.2019)
	Analüüs ja ettepanekud majandusalaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks ja ülevaade topeltmaksustamise vältimise lepingute sõlmimisest	välisminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja edasine tegevuskava seoses Eesti viisaesinduslepingute ning Eesti kodanike reisimisvõimalustega	välisminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud välisesinduste võrgu kaasajastamiseks	välisminister		Vabariigi Valitsus	august 2020
	Ülevaade välismajandussuuna tugevdamise, sh välisesinduste ja majandusdiplomaatide võrgu laiendamise kava elluviimisest	välisminister		Vabariigi Valitsus	august 2020
	Aridiplomaatia strateegia 2020 tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	maaeluminister, välisminister	minister	täidetud (märts 2020)
12.21. Laiendame tööhõive suurendamiseks ümberõppe, täiendkoolituste ja täiskasvanuhariduse võimalusi.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 täiskasvanuharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (31.12.2019)
	Heaolu arengukava 2016–2023 tööturuprogrammi 2020–2023 elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud tööturuteenuste pakkumise tõhustamiseks	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Analüüs ja ettepanekud töövõimereformi tulemuslikkuse osas	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	märts 2022
12.22. Kaalume noorte tööhõive soodustamiseks töölepingu seaduse muutmist ja nõuete leevendamist.	Analüüs ja ettepanekud töölepingu seaduse muutmiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
12.23. Peame vajalikuks renditööjõu kasutamise täpsemat reguleerimist ja kontrolli.	Ebaseadusliku Eestis töötamise ennetamise ja tõkestamise tegevuskava uuendamine	siseminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (10.10.2019)
12.24. Eelistame eestlaste tagasipöördumist võõrtöajale ning toetame riiklike meetmetega passiivsete inimeste tööhõivesse kaasamist.	Heaolu arengukava 2016–2023 tööturuprogrammi 2020–2023 elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Rahvuskaslaste programm 2014–2020 elluviimine	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, kultuuriminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs ja ettepanekud tööturuteenuste pakkumise tõhustamiseks	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Analüüs ja ettepanekud noortegarantii tugisüsteemi tulemuslikkuse ja tegevuste jätkamise kohta	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2021
12.25. Järgime Eesti majandusele ja ühiskonnale kasulikku ning ranget sisserändepoliitikat. Tõhustame kontrolli illegaalse immigratsiooni üle ning vaatame üle sisserändekvoodi erandid, mida kuritarvitatakse.	"Välispetsialistide kaasamise tegevuskava 2017+ põhisuunad" elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	siseminister, kultuuriminister, sotsiaalminister	minister	pidev tegevus
12.26. Täpsustame streigi ja läbirääkimiste korraldust eesmärgiga reguleerida paremini töötajate ja tööandjate õigusi ning kohustusi. Määrame seadusega lepitustähtajad ja piiratud streigiõigusega valdkonnad.	Analüüs ja ettepanekud kollektiivlepingu seaduse ja kollektiivse töötüli lahendamise seaduse muutmiseks	sotsiaalminister		minister	juuni 2020
12.27. Jätkame kolmepoolsete kohtumiste korraldamist Eesti Ametiühingute Keskliidu ja Eesti Tööandjate Keskliiduga tööturгу puudutavates küsimustes.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
<b>Maksupoliitika</b>					
12.28. Jätkame laevade Eesti lipu alla toomise projektiga, loome vajalikud maksuerisused ning pakume kvaliteetsemaid kaldasektoriteenuseid.	Ohtlike ja kahjulike ainete mereveol tekitatud kahju eest kantava vastutuse ja kahju hüvitamise 1996. a rahvusvahelise konventsiooni 2010. a protokollitratifitseerimine	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Nairobi konventsiooni ratifitseerimine	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (18.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud hüljatud püügivahendite ja laevaheitmete kvaliteetseks vastuvõtmiseks sadamates	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
12.29. Töötame välja arengusuunad Eesti kui mereriigi staatuse tõstmiseks. Analüüsime riikliku merenduse reformi vajalikkust.	Analüüs ja ettepanekud merekeskkonna kaitse seaduse koostamise vajalikkuse selgitamiseks	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
12.30. Analüüsime maamaksuvabastuse laiendamise võimalusi liitsihtotstarbega maal elavatele koduomanikele.	Analüüs ja ettepanekud liitsihtotstarbega maal elavate koduomanike maamaksuvabastuse laiendamise võimaluste leidmiseks	riigihalduse minister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (16.4.2020)

	Maa hindamise seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu	riigihalduse minister	rahandusminister, keskkonnaminister, maeluminister, siseminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
12.31. Analüüsi erinevaid võimalusi, sh maksupoliitilisi muudatusi, riiklike investeeringuid, regionaalseid programme jms tagamaks tasakaalustatud areng kogu Eesti territooriumil.	Maa korralise hindamise ja sellest tulenevad maamaksu seaduse muudatuse ettepanekud	riigihalduse minister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (16.4.2020)
	Maa hindamise seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu	riigihalduse minister	rahandusminister, keskkonnaminister, maeluminister, siseminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud kohalike maksude seaduse muutmiseks	rahandusminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
12.32. Vähendame elektri võrgutasusid ja taastuvenergia tasusid.	Analüüs ja ettepanekud elektri võrgutasude ja taastuvenergia tasude vähendamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (10.12.2019)
12.33. Analüüsi võimalusi laiendada tarbijate ringi, kes saavad kasutada elektri- ja gaasiaktsiisi soodusmäärasid.	Analüüs ja ettepanekud elektri- ja gaasiaktsiisi soodusmäärade tarbijate ringi laiendamiseks	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
12.34. Lahendame Eestis elavate eakate välismaal teenitud pensioni topeltmaksustamise küsimuse.	TÄIDETUD (Tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus 106 SE on Riigikogus vastu võetud 11.12.2019)				
12.35. Analüüsi võimalusi osajaga töötajate sotsiaalmaksukoormuse vähendamise võimalusi.	Analüüs ja ettepanekud osajaga töötajate sotsiaalmaksukoormuse vähendamise võimaluste kohta	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.1.2020)
	Analüüs ja ettepanekud hooldajatoetust saava inimese osajaga töötamise korral temale makstava töötasu sotsiaalmaksuga maksustamise kohta	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
12.36. Analüüsi e-raamatutele ja e-online ajakirjandusele madalama käibemaksuäära kehtestamist.	TÄIDETUD (2020. aasta riigi lisaeelarve seaduse eelnõu 171 SE, millega vähendati digiväljaannete käibemaksuäära, on Riigikogus vastu võetud 15.4.2020)				
12.37. Seame eesmärgiks maksutulude Eestisse tagasi toomise ning piirikaubanduse ohjeldamise läbi aktsiiside langetamise.	TÄIDETUD (Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning sotsiaalmaksuseaduse, tulumaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse muutmise seadus 80 SE on Riigikogus vastu võetud 11.12.2019)				
<b>XIII E-riik ja infoühiskond</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>	Interneti mittekasutajate osakaal 16–74-aastaste Eesti elanike seas väheneb 5%-ni (baastase 11%)				
	30 Mbit/s või suurema kiirusega interneti püsivõrgu osakaal tõuseb 100%-ni (baastase 80%)				
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
13.1. Viime e-teenused, eesti.ee keskkonna ja riigi IT-lahendused uuele arengutasemele muutes teenused proaktiivsemaks. Muudame e-riigi mobiilisõbralikuks.	Sündmusteenuste arendamise tegevuskava elluviimine ja uuendamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Digiriigi ja küberturvalisuse arengukava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
13.2. Vähendame riigile andmete esitamise koormust. Selleks järgime e-teenuste arendamisel andmete ühekordse sisestamise printsiipi, et vähendada kodanike ajakulu riigiga suhtlemisel.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
13.3. Toetame riigi ja riigiettevõtete poolt kogutud andmete turvalist ning anonüümset kasutamist ka erasektori poolt.	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud terviseandmete rakendamiseks (DigInEsti äriplaani)	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Avaandmete kättesaadavaks tegemise korraldamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	pidev tegevus
13.4. Tagame isikuandmete kaitse. Tagame avalikule sektorile (sh tervishoiusüsteemile) esitatud delikaatsete isikuandmete kaitse ja inimestele võimaluse kontrollida oma andmete kasutamist.	Nõusolekuteenuse katseprojekti elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020



	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud terviseandmete rakendamiseks (DigInEsti äriplaan)	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
13.5. Toetame riigile loodud IT-lahenduste eksporti.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Riigivara seaduse muutmise eelnõu	riigihalduse minister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
13.6 Jätkame küberrünnete vastu võitlemisel rahvusvahelist koostööd ning tõstame avalikkuse teadlikkust küberturvalisusest.	Küberturvalisuse strateegia 2019–2022 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2022
13.7. Arendame Eesti ärikeskkonda e-residentidele atraktiivsemaks arvestades e-residentsus 2.0 programmi põhimõtteid. Lahendame koostöös erasektoriga e-residentsuse programmi kitsaskohti.	E-residentsus 2.0 tegevuskava kinnitamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	E-residentsus 2.0 tegevuskava elluviimine ja jätkuprogrammi väljatöötamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuli 2021
13.8. Tagame eesti keele kasutuse digiruumis. Toetame tarkvaraarendusi, et lisaks inglise keelele oleks võimalik kasutada eesti keelt.	Eesti keeletehnoloogia 2018–2027 programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti keel ja kultuur digiajastul 2019–2027 teadus- ja arendustegevuse programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti oskuskeelekorralduse ja terminite toetamise põhimõtted 2019–2027 elluviimine osana keeleprogrammist	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
13.9. Viime ellu rahvusliku digiprogrammi, et digiteerida eesti vaimuvara.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023 tegevuskava elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
13.10. Looime tasuta eesti keele õppe nutirakenduse, mida saab kasutada nii Eestis kui üle maailma eesti keele omandamiseks.	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
13.11. Toetame majanduse digitaliseerimist. Näeme tööviljakuse ja efektiivsuse tõstmise ühe olulise vahendina infotehnoloogiliste lahenduste laiemat kasutuselevõttu kogu majanduses ja sellekohase koolituse ja teabe pakkumist haridussüsteemis, samuti on vajalik toetada valdkondlike kompetentsikeskusi, klastreid jms.	Ehituse digitaliseerimise käivitamine ja E-ehituse taristu väljaarendamine	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2021
	Analüüs ja ettepanekud reaalajamajanduse rakendamiseks Eestis	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	august 2020
	Kutsehariduse IT Akadeemia käivitamine	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (september 2019)
13.12. Toetame riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes käsitsi koostatavate andmebaaside, raportite jms tegevuste automatiseerimist, et tõsta seeläbi töö efektiivsust.	Bürokraati katseprojekti elluviimine ja edasine tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	detsember 2020
	Tegevuskava elluviimine kriminaaljustiitsüsteemi digiteerimiseks kogu õiguskaare ulatuses	justiitsminister	siseminister	minister	pidev tegevus
	Planeeringute ühtse registri arendamine	riigihalduse minister		minister	märts 2022
13.13. Toetame uute innovaatiliste lahenduste kasutusele võttu hoolitsedes selle eest, et riik ei oleks innovatsiooni pidur.	Eesti krati (st tehisintellekti) tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (25.7.2019)
	Eesti krati (st tehisintellekti) tegevuskava elluviimine ja jätkukava väljatöötamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2021
	Analüüs ja ettepanekud kogutud andmetel, andmeanalüüsil ja nüüdisaegsel tehnoloogial põhinevateks riigi otsustusprotsessideks	riigisekretär		minister	detsember 2020
	Innovatsiooniuksuse tegevuse ülevaade	riigisekretär		minister	juuni 2021

13.14. Toetame isejuhtivate sõidukite kasutuselevõtuks vajaliku seadusandluse arendamist ning selleks sobiva ohutu liikluskeskkonna loomist.	"Krati seaduste paketi" väljatöötamine tehisintellekti kasutuselevõtu võimaldamiseks	justiitsminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, siseminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
13.15. Seame prioriteediks täiskasvanute digioskuste igakülgse edendamise, et tõsta tootlikkust ning meie inimeste konkurentsivõimet kiirelt areneva majanduse ja tööturu tingimustes.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
13.16. Väärtustame IT ja inseneriteaduste õpet kõigis haridusastmetes.	Kutsehariduse IT Akadeemia käivitamine	haridus- ja teadusminister		minister	täidetud (september 2019)
	Kutsehariduse IT Akadeemia programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Kõrghariduse IT Akadeemia programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud STEM erialade populariseerimiseks ja STEM hariduse arendamiseks alus- ja üldhariduses	haridus- ja teadusminister		minister	mai 2020
13.17. Lisaks kiiretele ühendustele õhus, maal ja merel on vaja ka kiireid andmesideühendusi. Jätkame ülikiire interneti püsiühenduse välja arendamist.	Viimase miili toetusmeetmete käivitamine 2020. aasta lisaelarve vahenditest	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	juuni 2020
	Toetusmeetme väljatöötamine viimase miili ühenduste rajamise toetuseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	riigihalduse minister, maaeluminister	minister	märts 2021
<b>XIV Transport ja taristu</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>		Ühistranspordi kasutajate osakaal on 25%			
		Transpordisektori kasvuhoonegaaside heide väheneb (algtase 2,4 mln t CO <sub>2</sub> )			
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
14.1. Valmistame ette suuremahulised taristuinvesteeringute projektid, et neid oleks võimalik jätkusuutlikult teostada sõltumata majanduskonjunktuurist.	Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava aastateks 2019–2024 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Riigiteede tehoiukava 2021–2030	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.1.2020)
	Keskonnaministeeriumi meetmete pakett CO <sub>2</sub> vähendamiseks	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
14.2. Seame eesmärgiks muuta arvestatava kasutusega kruusateed 2030. aastaks tolmuvabaks.	Riigiteede tehoiukava 2021–2030	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.1.2020)
	Riigiteede tehoiukava 2021–2030 uuendamine	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
14.3. Seame eesmärgiks põhimaanteed (Tallinn-Tartu, Tallinn-Narva, Tallinn-Pärnu) neljarealisteks väljaehitamise. Analüüsime täiendavaid finantseerimisvõimalusi.	Analüüs ja ettepanekud põhimaanteed neljarajalisteks väljaehitamise finantseerimisvõimaluste kohta	rahandusminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	PPP-pilootprojekti puudutavate analüüside läbiviimine ja PPP-hanke otsuse ettevalmistamine	rahandusminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2020
	Riigiteede tehoiukava 2021–2030	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.1.2020)
14.4. Arendame mugavaid ja kiireid rongiühendusi pealinnast Paldiski, Tartu, Narva, Pärnu, Viljandi, Rohuküla, Koidula ja Valga suunal ning seome need paremini teiste liikumisviisidega.	Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava aastateks 2019–2024 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud 4+2 uute reisirongide soetamise finantseerimisallikate täpsustamiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (13.6.2019)
14.5. Otsime koostöös Lätiga võimalusi avada kiire rongiühendus liinil Tallinn-Tartu-Riia.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2020
	Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030	majandus- ja taristuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020

14.6. Toetame Tallinna ja Helsingi vahelise tunneli uuringuid ning analüüse.	FinEstBayArea taotluse alusel analüüs ja ettepanekud riigi eriplaneeringu algatamise kohta	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, kaitseminister, keskkonnaminister, rahandusminister, välisminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Tallinna–Helsingi tunneli lisamine üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) nimekirja	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2021
14.7. Jätkame kergliiklusteede rajamise toetamist. Edendame jalgratta kasutust läbi kergliiklustristu arendamise. Toetame omavalitsusi jalgrattastrateegiate loomisel ja elluviimisel.	Toetusmeede suuremate linnade jalgrattastrateegiate koostamiseks ja elluviimiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	minister	veebuar 2021
14.8. Arendame üle Eesti kvaliteetset ühistranspordivõrku ning seisame kohalike inimeste reaalsele vajadusele vastava ühistranspordi korralduse eest. Meie eesmärk on mõistlik, elanike vajadusele vastav transpordikorraldus, mis tagab transporditeenuste kättesaadavuse ja piirkondlike erisustega arvestamise.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2020
	Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030	majandus- ja taristuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Analüüs ning ettepanekud sotsiaaltranspordi teenuse edasiseks korralduseks	sotsiaalminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
14.9. Jätkame maakondliku ühistranspordi arendamist ja seame eesmärgiks tagada vahendid nii, et ühistranspordikeskustel on võimalik rakendada tasuta ühistransporti ning tagame ühistranspordikeskustele vabaduse vahendite kasutamise üle maakondades. Kõigis maakondades saavad avaliku liiniveo liinikilomeetrid rahastatud võrdsetel alustel, sõltumata sellest, millise piletisteenime kasuks ÜTK otsustab.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud ühistranspordi korraldavate asutuste struktuurireformi ja tasuta ühistranspordi korralduse mõju kohta	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
14.10. Peame oluliseks kvaliteetset ja mugavat rahvusvahelist lennuühendust Eestiga.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2020
	Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030	majandus- ja taristuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
14.11. Tagame kvaliteetse ja mugava lennuühenduse Tallinnast Hiiumaale ning Saaremaale.	Transpordi programm (Hiiumaa liin)	majandus- ja taristuminister		minister	täidetud (14.5.2019)
	Transpordi programm (Saaremaa liin)	majandus- ja taristuminister		minister	veebuar 2021
14.12. Jätkame olemasolevate regionaalsete lennuväljade tegevust.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
14.13. Jätkame väikesadamate arendamise programmi, sh Väinamere, Soome lahe ja Peipsi järve väikesadamate arendamiseks.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, maaeluminister	minister	pidev tegevus
14.14. Tagame kvaliteetse parvlaevühenduse mandri ja suursaarte vahel. Jätkame perioodilise Rukkirahu kanali süvendamisega, et tagada parvlaevühendus Hiiumaaga.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2020
	Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030	majandus- ja taristuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
14.15. Algatame riikliku eriplaneeringu Saaremaa silla rajamise võimaluste kaardistamiseks, küsides seejuures kohaliku kogukonna arvamust.	Kohaliku kogukonna arvamusküsitluse tutvustamine ja riigi eriplaneeringu protsessi algatamise otsustamine	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	täidetud (26.3.2020)
	Taotluse esitamine riigi eriplaneeringu algatamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuli 2020

14.16. Juhul kui Euroopa Liidu järgmine eelarveperiood ei taga Rail Balticu projekti ootuspäraselt 81% kaasrahastust, vaatame üle projekti tasuvuse, trassi, ajakava ning kohalikud peatused. Seni jätkame ka tegevusi, mis toetavad Eesti taristut laiemalt.	Memorandum valitsuskabineti nõupidamisele Rail Balticu projekti olukorra kohta	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2020
<b>XV Keskkond ja energeetika</b>					
<b>Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):</b>	Olmejäätmete ringlussevõttu osakaal olmejäätmete kogumassis on 53%				
	Taastuvenergia osakaal energia lõpptarbimises on 29,5%				
	Kasvuhoonegaaside summaarne koguheide on 16,8 mln tonni CO <sub>2</sub> ekvivalenti				
<b>Valitsusliidu aluspõhimõtted</b>					
<b>Keskkond</b>					
15.1. Uuendame metsanduse arengukava, lähtudes valdkonna teadlaste metsandusprobleemide lahendustest ning raiemahtude vahemike kehtestamisest koostöös erinevate osapooltega.	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
15.2. Toetame taasmetsastamist, metsade uuendamist ja metsataimede ettekasvatamist.	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	täidetud (jaanuar 2020)
15.3. Soodustame maksusüsteemi abil väikemetsaomanikke metsamaa müümise asemel oma metsi majandama.	TÄIDETUD (2020. aasta riigi lisaelarve seaduse eelnõu 171 SE, millega vähendati väikemetsaomanike tulumaksumäära, on Riigikogus vastu võetud 15.4.2020)				
15.4. Tagame looduskaitsete piirangutega maade väljaostmise mõistliku aja jooksul.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
15.5. Toetame puidu väärindamist, vähendades puidu kui tooraine väljavedu. Toetame Keskkonnainvesteeringute Keskuse metsanduse programmi, mis on suunatud väikepuidutööstuste, omamajalikele kapitalile tuginevate puidutööstuste ning mitmekesiste puidutööstamisvõimaluste arendamiseks.	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
	Puidust referentshoone (keskkonnamaja) rajamine eesmärgiga luua suurte puitehitiste ehitamise kogemus ja suurendada sellega Eesti puidusektori ekspordipotentsiaali	keskkonnaminister		minister	detsember 2022
	Keskkonnainvesteeringute Keskuse metsanduse programmi tingimuste muutmine	keskkonnaminister		minister	märts 2021
15.6. Kujundame Eesti majanduse sajandi keskpäigaks kliimapolitiika põhialustest lähtuvalt konkurentsivõimeliseks vähese süsinikuheitega majanduseks.	Keskkonnavaldkonna arengukava aastani 2035 koostamine	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	aprill 2021
	Analüüs ja ettepanekud kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetmete ja nende sotsiaalmajandusliku mõju kohta aastaks 2050	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.9.2019)
	Keskkonnaministeeriumi meetmete pakett CO <sub>2</sub> vähendamiseks	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
	Eelisvaldkondade kohustuslike keskkonnahoidlike kriteeriumite kehtestamine	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister	minister	oktoober 2020
15.7. Jätkame loodusvarade riiklikku uurimist ja tagame Eesti geoloogilise baaskaardistamise järgneva kümne aasta jooksul.	Ettevõtluse ja innovatsiooni programm	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	keskkonnaminister	minister	pidev tegevus

	Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu koostamise algatamise ettepanek määramaks ruumiliselt perspektiivsete karjäärade (ehitusmaavarad, turvas) paiknemine lähtuvalt riigi huvist	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.4.2020)
	Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu koostamise algatamise ettevalmistamine määramaks ruumiliselt perspektiivsete karjäärade (ehitusmaavarad, turvas) paiknemise lähtuvalt riigi huvist	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Rapla ja Pärnu maakondade maavarade teemaplaneeringute koostamise algatamise vajalikkuse analüüs määramaks ruumiliselt perspektiivsete karjäärade (ehitusmaavarad, turvas) paiknemise lähtuvalt riigi huvist	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
15.8. Looime ja viime ellu programme kodude, avalike hoonete, tehnorajatiste ning transpordi energiasäästlikumaks muutmiseks.	Keskkonnaministeeriumi meetmete pakett CO <sub>2</sub> vähendamiseks	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
	Ehituse programm	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	minister	täidetud (3.2.2020)
	Avaliku sektori hoonete energiatõhususe edendamise meede 2021+ perioodil	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2021
	Väikelinnade ja -asulate katseprojektide elluviimine	keskkonnaminister	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	minister	pidev tegevus
15.9. Laiendame puhta joogivee kättesaadavust tagavaid programme ka madalama reostuskõormusega aladele.	Alla 2000 inimekvivalendiga reoveekogumisaladel ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise toetamise meede	keskkonnaminister		minister	täidetud (24.4.2020)
15.10. Suurendame jäätmetekitaja motivatsiooni jäätmete sortimiseks, mis on soodsam segaolmejäätmete kogumisest. Vähendame ühekordse plasti kasutust.	Ühekordsete plasttoodete direktiivi üle võtmiseks väljatöötamiskavatsus	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, maaeluminister	minister	detsember 2020
	Jäätmeseaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu jäätmepekati ülevõtmiseks	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, rahandusminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs jäätmevaldkonna terviklikult korrastamiseks ning arendamiseks, sh tootjavastutuse valdkonna analüüsimine ning valdkonna harmoneerimine	keskkonnaminister	riigihalduse minister, rahandusminister, majandus- ja taristuminister	minister	juuni 2021
	Analüüs ja ettepanekud pakendiaktsiisi toimimise tõhustamiseks	rahandusminister	keskkonnaminister	minister	juuni 2021
15.11. Toetame jäätmete kui ressursi laienevat kasutamist	Ringmajanduse tegevuskava, sh uue riigi jäätmekava koostamine ja ressursitõhususe edendamine keskkonnavaldkonna arengukava koostamise käigus	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, maaeluminister, sotsiaalminister, rahandusminister ja haridus- ja teadusminister	minister	jaanuar 2021
	Keskkonnavaldkonna arengukava aastani 2035 koostamine	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	aprill 2021
	Jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega võetakse üle elektroonikaromodirektiivid	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	täidetud (9.5.2019)
15.12. Uuendame jahinduse arengukava ja suurtõukate ohjamiskava.	Suurtõukate kaitse ja ohjamise tegevuskava aastateks 2022–2031	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2021
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	täidetud (jaanuar 2020)
15.13. Hoiame kalade populatsioonid maksimaalse saagikuse tasemel ja tagame kalavarude loomuliku taastumise.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Vabariigi Valitsuse määruse "Kutselise kalapüügi võimalused ning lubatud aastasaak Peipsi, Läämi- ja Pihkva järvel, Läänemeres ja Liivi lahel kaluri kalapüügiloa alusel ning kalapüügiõiguse tasumäärad 2020. aastaks" eelnõu	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (31.10.2019)

	Vabariigi Valitsuse määruse "Kutselise kalapüügi võimalused ning lubatud aastasaak Peipsi, Lääne- ja Pihkva järvel, Läänemeres ja Liivi lahel kaluri kalapüügiloo alusel ning kalapüügiõiguse tasumäärad 2021. aastaks" eelnõu	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
15.14. Kaasame keskkonnamäärade saavutamise kohalikud omavalitsused.	Analüüs ja ettepanekud kohalike omavalitsuste kaasamiseks keskkonnamäärade saavutamiseks	keskkonnaminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
15.15. Toetame keskkonnatasude osa eraldamist kohalikele omavalitsustele, mida enim kahjustab loodusvarade kasutuselevõtuga kaasnev õhusaaste, jäätmete teke ning muu negatiivne keskkonnamõju.	Analüüs ja ettepanekud keskkonnatasude suunamiseks piirkondadesse, mida enim kahjustab loodusvarade kasutuselevõtuga kaasnev negatiivne keskkonnamõju	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Keskkonnatasude seaduse muutmise eelnõu, suunamiseks keskkonnatasu piirkondadesse, mis on kõige enam kahjustatud prioriteetsemate saasteainete heitest	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
<b>Energeetika</b>					
15.16. Suurendame taastuvenergia osakaalu nii elektri- kui soojuse tootmisel ja transpordikütuste tarbimisel. Peame oluliseks soojusenergia ja elektrienergia tõhusat koostootmist.	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Vähempakkumise korraldamine toetamiseks fossiilkütuste asendamist biomassiga 500 GWh ulatuses	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Veeseaduse ja ehitusseadustiku muudatused meretuuleparkide rajamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Analüüs ja ettepanekud Läti Vabariigiga ühiste kavatsuse memorandumini sõlmimiseks ning ühise avameretuulepargi rajamiseks	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
15.17. Peame oluliseks lahenduse leidmist taastuvenergia eesmärkide ja riigikaitse huvide ühildamisel.	Keskkonnahoidlike maanteeõidukite direktiivi ülevõtmine	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, siseminister	minister	märts 2021
	Täpsustatud analüüs (maksumus, vabanevad alad jms) riigikaitsele piirangutega alade kõrguspiirangutest vabastamise võimalike kompensatsioonimeetmete kohta Kirde-Eestis ning Lääne-Eestis	kaitseminister	majandus- ja taristuminister	minister	täidetud (7.11.2019)
	Analüüs ja ettepanekud taastuvenergia arendamise ja riigikaitsele ning muude planeeringutest tulenevate piirangute lahendamise poliitikalikute kohta, sh riigipoolse õiguskindluse suurendamiseks taastuvenergia eesmärkide saavutamisel	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister, kaitseminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	täidetud (7.11.2019)
15.18. Vähendame elektritootmise sõltuvust põlevkivist ja lähtume põlevkivi kasutuses rahvusvahelistest lepetest ja kehtestatud keskkonnanormidest.	Ülevaade taastuvenergeetika arendamiseks sobilike alade tuvastamisest ning üldplaneeringus kehtestamisest kohaliku omavalitsuse tasandil	majandus- ja taristuminister	kaitseminister, keskkonnaminister, siseminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud "põlevkivijastu" lõppemise fondi kohta	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister, siseminister, keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2022
15.19. Vähendame subsidiume ja riiklikku sekkumist, asendades taastuvenergia toetused järk-järgult turupõhise emissioonikaubandusega.	Analüüs ja ettepanekud keskkonnamõju loomiseks	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Põlevkivi valdkonna parima võimaliku tehnika järeluste konsolideerimine ja ajakohastamine. Eelrafineerimisehase rajamise korral sellele parima võimaliku tehnika järeluste väljatöötamine	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister	minister	juuni 2022
	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu taastuvenergia vähempakkumise tingimuste ja korra kehtestamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (7.11.2019)

	Vähempakkumise korraldamine toetamaks fossiilkütuste asendamist biomassiga 500 GWh ulatuses	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Taastuvelektri tootmise vähempakkumise korraldamine 450 GWh taastuvelektri tootmiseks	majandus- ja taristuminister		minister	juuni 2021
15.20. Energiajulgeoleku suurendamiseks liidame Eesti elektrisüsteemi Euroopa Liidu riikide elektrisüsteemiga.	Analüüs ja ettepanekud, kuidas sünkroniseerimise järel ja täiendavate mittejuhitavate tootmisvõimsuste lisandumisel võrku oleks optimaalseim (suurim kasu ühiskonnale) tagada Eesti tootmisvõimsuste piisavus meie tarbimishoolduse katmiseks ning süsteemiteenuste olemasolu elektrisüsteemi toimimise tagamiseks	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (27.6.2019)
	Ülevaade Eesti elektrisüsteemi Euroopa Liidu elektrivõrkudega sünkroniseerimise edenemisest 2019. aastal	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	täidetud (13.6.2019)
	Ülevaade Eesti elektrisüsteemi Euroopa Liidu elektrivõrkudega sünkroniseerimise edenemisest 2020. aastal	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	november 2020
15.21. Viime lõpuni Balticconnector'i rajamise koos ühtse Balti-Soome gaasituru loomisega 2020. aastaks.	Analüüs ja ettepanekud Balti-Soome ühise gaasituru loomise ning Balticconnector'i rajamise kohta	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	august 2020
15.22. Energiajulgeoleku ja varustuskindluse tagamiseks on vajalik regionaalne LNG terminali rajamine Eestisse.	Analüüs ja ettepanekud regionaalne LNG terminali projekti kohta	majandus- ja taristuminister	siseminister	minister	juuni 2021
15.23. Jätkame põlevkivi kui Eesti peamise energeetilise maavara võimalikult efektiivset ja madala keskkonnamõjuga kasutamist, kuni selleks on turunõudlus.	Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (8.8.2019)
	Analüüs ja ettepanekud innovaatiliste ja keskkonnasõbralike põlevkivi või selle saaduste töötlemise tehnoloogiate arendamiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	minister	detsember 2021
	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Kliimamuutuste leevendamise võimalused süsiniku püüdmisel ja kasutamisel tööstuses	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister	minister	aprill 2021
	Analüüs ja ettepanekud põlevkiviõli tootmise mahu suurendamiseks ja elektritootmiselt õlitootmisele ülemineku soodustamiseks ning teiste põlevkivisektori konkurentsivõimet tõstvate meetmete kohta	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
15.24. Pakume põlevkivisektorile õlitootmise investeerimiseks tarvilikku kindlust põlevkivi kaevandamise, kaevandusõiguse tasu, keskkonnatasude ja maksude etteaimatava reguleerimise abil.	Analüüs ja ettepanekud Eesti keskkonnakasutuse välismõjude rahasse hindamise kohta	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Analüüs ja ettepanekud keskkonnatasude süsteemi uuendamise kohta	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Keskkonnatasude seaduse ja süsteemi terviklik uuendamine eesmärgiga välja töötada uue seaduse eelnõu, mis hõlmaks laiemalt kestliku keskkonnakasutuse põhimõtteid nii tootmises, kaubanduses kui tarbimises.	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2022
15.25. Algate peamise õlitootmise edasiarendamiseks tarviliku eelrafinerimise tasuvusuuringu ja rajamise Ida-Virumaale viisil, mis kaasaks investoritena kõiki huvitatud Eesti õlitootjaid.	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.12.2019)
	Analüüs ja ettepanekud põlevkiviõli tootmise mahu suurendamiseks ja elektritootmiselt õlitootmisele ülemineku soodustamiseks ning teiste põlevkivisektori konkurentsivõimet tõstvate meetmete kohta	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
15.26. Soodustame kodumaise biometaaniga, teiste gaasiliste kütuste ja elektri ulatuslikumat kasutamist transpordis, et vähendada tervist kahjustavate heitmete hulka linnades.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2020
	Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030	majandus- ja taristuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Alternatiivsete taastuvtranspordikütuste kasutamise piloteerimine (elektribussid, vesiniku väärtusahela demo)	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	minister	märts 2021
	Biometaaniga ja elektri statistikaga kauplemise turu käivitamine, et suurendada transpordisektoris taastuenergia osatähtsust	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	minister	november 2020
	Meetme "Biometaaniga tootmine ja transpordisektoris tarbimine" elluviimine	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	märts 2023

15.27. Toetame biomassi, sh põllumajandusliku biomassi ja biojätmete kasutamise suurendamist ringmajanduses ning energia tootmisel.	Ringmajanduse tegevuskava, sh uue riigi jäätmekava koostamine ja ressursitõhususe edendamine keskkonnavaldkonna arengukava koostamise käigus	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, maaeluminister, sotsiaalminister, rahandusminister ja haridus- ja teadusminister	minister	jaanuar 2021
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Meetme "Efektiivne soojusenergia tootmine ja ülekanne" elluviimine	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	märts 2023
15.28. Peame oluliseks kodumaise biomassi (sh puidu) maksimaalset väärimist kodumaal, et luua täiendavaid töökohti eelkõige maapiirkondades.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (30.1.2020)
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
15.29. Toetame võrguühenduse (off-grid) elektrilahenduste projekti maapiirkondades.	Analüüs ja ettepanekud võrguühenduse elektrilahenduste toetamiseks maapiirkondades	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	minister	täidetud (13.2.2020)
15.30. Jätame tänavavalgustuse uuendamist, et vähendada halduskulusid ja säästa energiat.	Meetme "Tänavavalgustuse taristu renoveerimine" elluviimine	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	märts 2023
15.31. Jätame korterelamute ja väikeelamute renoveerimistoetuste programme ning ettevõtete ressursitõhususe investeeringute toetamist.	Pikaajaline rekonstrueerimise strateegia	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Meetme "Korterelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord" elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Meetme "Väikeelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord" elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus